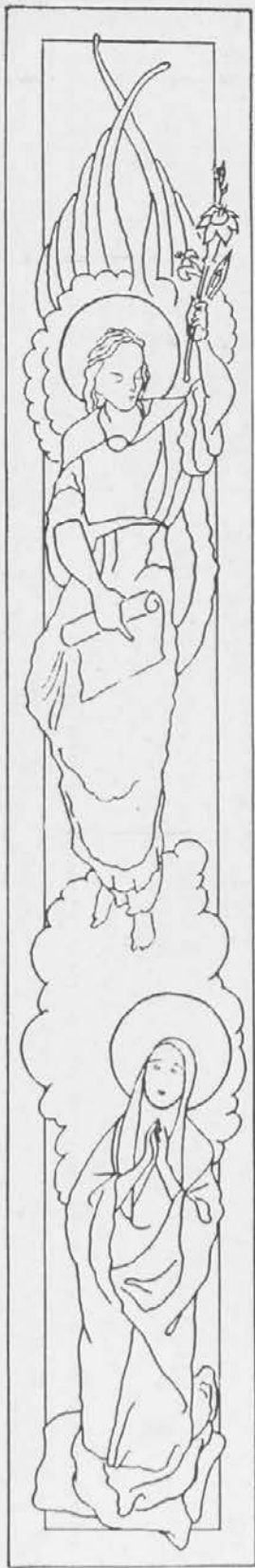

AVE MARIA

Nabožni mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.
Izdajajo oo. Frančiškani v Lemontu, Illinois. U.S.A.

NOVEMBER

1945

LETNIK 37

No. 11

AVE MARIA

mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.

Prinaša vzgojne in nabožne članke, kakor tudi povestice in druge slovenske spise pomembnejše vsebine našim slovenskim izseljencem v pouk in zabavo.

Izdajatelji:

FRANČIŠKANI V

LEMONTU.

Ave Maria, P. O. B. 608,

Lemont, Ill.

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo za slov. duhovnike v lemontskem semenišču.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sv. mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Published monthly except October and semi-monthly during that month by the Franciscan Fathers, P. O. Box 608, Lemont, Illinois. Subscription prices: U. S. A. \$2.50 for one year; Canada \$3.00 for one year. Subscriptions are payable in advance. Entered as second-class matter at the Post Office of Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917. Authorized July 14, 1945.

Printed by
SERVICE PRINTERS
304-306 Canal Street
Lemont, Ill.

VSEBINA NOVEMBERSKE ŠTEVILKE.

Vseh mrtvih dan — Podgoričan	1
Liga katoliških Slovencev — poročilo	2
Kaj piše begunski list "Slov. Taboriščnik"	3
Pastirsko pismo ljubljanskega škofa	8
Fatima in njen blagoslov — resnična zgodba	12
Tudi čebelam se kaj ponesreči — P. J. F.	15
Poslovilni govor Dr. Jožeta Basaja	16
Slovenec v Tirolah	17
Tudi škofa Srebrniča preganjajo — P. John Ferlin	21
Tonče s Sloma, konec zgodovinske povesti — P. B. A.	23
Križem kraljestva križa — P. B. A.	23
Sv. Rožni Venec — piše šolska sestra	31

A V E M A R I A

November, 1945—

Lemont, Ill.

—Letnik XXXVII.

VSEH MRTVIH DAN

Vseh mrtvih dan!
Bledo trepeče nad grobovi
Tisoč svetil,
In križe, kamne vrh gomil
Jesenski venčajo cvetovi —
Vseh mrtvih dan!

S. Gregorčič.

BIL je spominski dan vseh mrtvih pred nekaj leti. Trume ljudi so hitele proti kraju, kjer se je razprostiralo danes tako okrašeno mrtvaško mesto. Ob palici je korakal sivi starček, morebiti poslednjič na pokopališče, vsaj ga skoro poneso štirje pogrebci za vselej tje gori; tam je hitela mlada mati z nekoliko otročiči, gotovo so hiteli obiskat onega, kateri jih je vse hranil, a sedaj počiva v hladnem grobu. Bilo je gospode, siromakov, starih, mladih, moških, ženskih, dece, saj je imel vsakdo tam kakega znanca, tam, kjer je veliko gomil novih in starih. In prav je, da se vsakdo spomni svojih pokojnikov in jim položi venček na hladno gomilo.

Med drugimi sem korakal tudi jaz; nisem sicer imel tam nobenega znanca, ali tudi v tujini se lahko spominjaš dragih umrlih svojcev.

Prispel sem na pokopališče. Kako je bilo okrašeno mirno, mrtvaško mesto! Lučica pri lučici je gorela, druga svetleje od druge. Lepo so bili opleteni kameniti spomeniki, jesenske cvetke so ob njih tožno povešale svoje glavice. Ka-

ka razlika je tu med grobovi! . . . Da, le pod gomilo smo si vsi enaki.

Postal sem pri veličastnem spomeniku. Napis mi je povedal z zlatimi črkami, da počiva pod spomenikom mlad mož. Na gomili so bile posajene razne cvetice, poleg njih je brlelo dosti, dosti lučic, okrog mramornega spomenika se je vilo dosti vencev.

Pred spomenikom je stala v črni obleki mlada gospa: bila je pokojnikova soproga in plakala. Z belo rutico si je otirala solze s krasnega, bledega lica in tožno zrla na prekrasni spomenik. Izvestno jej je bil drag oni, kateri počiva pod spomenikom . . . Smilila se mi je revica in odšel sem otožen dalje.

Prišel sem uprav na zadnji kraj pokopališča. "Oj, tu so grobovi siromakov!" vskliknil sem in nisem se motil. Postal sem pri novem grobu. Okoli malega lesenega križa se je vil priprost venček iz gozdnega mahu, a na grobu sta goreli dve svečici tako svetlo, tako otožno . . . Pred grobom je klečal mlad mož in ni plakal. Oko mu je zrlo tožno na gomilo; na suhem, bledem obrazu in pa po obnošeni, revni, vendar snažni obleki, sem spoznal, da mu nesreča ne prizanaša. Sklenil je k molitvi svoje koščene, žuljave trije otročici, trije angeljci. Tiho so ihteli, ker so videli očeta žalostnega, čeravno niso vedeli dobro, zakaj, niso umeli, kaj jim je bila ona, katero krije ta tiha gomila.

Obrnil je mož svoje blede obličje k otročičem in jim dejal: "Molite za svo-

jo dobro mamico!" . . . dalje ni mogel, solze so ga oblile, a plakali so z njim tudi nedolžni otročiči; mamica, dobra mamica bila jim je ona, katera spi v tej gomili večno spanje . . .

Nisem mogel dalje gledati tega tožnega prizora, odšel sem molče dalje . . . zapustil sem kraj žalosti — tožno mrtvaško mesto.

* * *

Zopet je prišel vseh mrtvih dan. — Vse je hitelo na pokopališče in tudi jaz sem odšel. Slučajno sem prišel blizu groba, kjer je stala lani mlada, žalostna vdova, katera se mi je tako smilila. Da, tudi letos je stala tam, vendar kako izpremenjena! Lep obrazek ji je pokrivala lahka rdečica, okoli malih ustnic se je gibal smehlaj, in mirno je slonela ob roki drugega moža. — "Oj ženske solze", vskliknil sem, "kdo bi vam verjel!"

Odšel sem dalje tje med siromake. Spomnil sem se groba siromakove žene in poiskal sem ga. O kako osamljen je bil letos ta grob! Saj je bil lani pri njem mož in pa troje malih otrok! Kaj jo je tudi on že pozabil? — Ne, ne! Stara ženica tam blizu popravljajoča nekatere lučice, pove mi vse. Ta mi pokaže nov grob poleg ubornega križa, s popolno enakim križem. Tu je pokopan mož. Ne, ni pozabil svoje žene, le preselil se je z enim otročičem svojim tje k njej v boljšo večnost. Druga dva pa so vzeli ljudje v razna kraja.

Zaplakalo mi je srce v prsih in spomnil sem se tedaj:

"Vas, zabljeni grobovi,
Kjer križ ne kamen ne stoji,
Ki niste venčani s cvetovi,
Kjer luč nobena ne brli." —

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV

CLEVELAND NOSI ZASTAVO!

Najprej še enkrat opozorim na našo objavo preteklega tedna. Posebno tisto, kar se tiče zbiranja obleke za begunce. Ali ste se že odločili tudi pri vas in mi pisali za navodila?

Spet poudarjam, da imamo sicer črno na belem zagotovilo, da katoliški WAR RELIEF že podpira naše begunce tudi z obleko. Ampak zelo želi, da bi mi tudi res držali besedo in sami nabrali, kar moč veliko. Nujno prosim, da se za to reč zavzamete povsod in začnete nabirati od hiše do hiše. Pišite spodaj podpisanemu, da vam sporoči, kako ravnajte z nabrano obleko!

Kakih deset dni ali morda še več, sem bil na misijonu in drugih opravkih. Med tem je vodil moje posle pri LIGI moj "pomožni tajnik". Ko sem se vrnil, sem bil zelo veselo iznenaden, ko mi je bilo povedano, da je blagajna zrasla že do OSMEGA tisočaka, ako ne celo čez. Tega sem bil prav vesel in hitim tudi vam povedati.

Takoj zraven moram pa pristaviti, da je nadpolovična zasluga za ta lepi uspeh pri naših gorečih CLEVELANDČANIH! Saj sami lahko študirate objavo prispevkov in ni treba mi verjeti. Bog živi Cleveland in njegove izvrstne delavce in delavke! Slišim, da so tudi obleke nabrali in nabrale lepo grmado.

In kaj bomo drugi rekli na to? Nikar se izgovarjati, da je pač Cleveland velik, da je bil zmerom najbolj priden za pomoč katoliških Slovincem onkraj morja, da je pač že vajen tega, in kar bi še lahko kdo rekel. Naj bo tako ali tako s Clevelandom — samega, ali skoraj samega, ga ne bomo pustili! To pa res ne gre. Tako velik pa tudi ni in njegovo navdušenje nam ne sme biti za izgovor, da bi ga pustili storiti več, pa morda še celo mnogo več — kot svi drugi!

Le zavijajte rokave tudi drugod. Prav je sicer, da Cleveland v začetku prednjači, saj dobrih zgledov smo res vsepovsod po-

trebni. Jaz pravim: Cleveland je treba posekati! Ne mislim s tem reči, da naj Cleveland nekoliko popusti od svoje gorečnosti. Še davno ne mislim kaj takega reči. Ampak drugod je treba še bolj v roke pljuniti. Dajte, ne postuti se posekati. Že naprej vsem velik Bog plačaj, kar se pa tiče za nazaj, pa tudi vsem, posebno pa CLEVELANDU z Ameriško Domovino vred.

Tudi Ave Maria želi nabrati veliko za naše nesrečne begunce. Bog plačaj vsem, ki ste po njej kaj poslali. Od zadnjega poročila je uprava Ave Marije dobila naslednje darove:

Neimenovana \$100.00.

Frank in Ana Breznik, Berwick \$50.00.

Po \$10: Joseph Perko, John Šimec.

Po \$5: Frances Janežič, Leo Mladič, Mary Knaus, Blaž Trstenjak.

Po \$3: Carl Kovačič, Joseph Brodac.

Po \$2.50: Mrs. V. Movern.

Po \$2: Anna Bushel, Mrs. Cic, Katarina Radež.

Rev. Alojzij Medic, tajnik.

KAJ PIŠE BEGUNSKI LIST "SLOVENSKI TABO- RIŠČNIK"

OPOMBA UREDNIŠTVA: Eno slovenskih taborišč je tudi v št. Vidu na Glini na Koroškem. Tam izhaja slovenski listič, ki ima gornji naslov. Dobili smo v roke nekaj številčk, med katerimi je prva št. 6 z datumom 7. julija 1945. Iz te in nekaterih naslednjih številčk podajamo nekaj izpiskov iz tega lista, ki nam dajo nekoliko spoznati življenje in mišljenje slovenskih beguncev.

Pripominjamo pa, da iz teh izpiskov ne smete sklepati, da je v taboriščih naših beguncev tudi DANES vse tako, kot beremo v spodnjih odstavkih. To, kar čitamo tu, je vse iz meseca julija. Iz poznejših posameznih poročil vemo, da se življenje in položaj teh brezdomcev sprti spreminja. Včasih na boljše, večinoma pa na slabše,

vsaj poročila tako govore.

Poleg tega je treba vedeti, da "časopisi" v taboriščih niso za to, da bi jadikovali in vzbujali v bralcih potrnost in žalost. Njihov namen je, da dvigajo moralo in vzbujajo pogum. Zato poudarjajo rajši lepo stran taboriščnega življenja, slabo stran pa kar moogče olepšavajo.

Brezdelje

Velika moralna nevarnost v taboriščih je brezdelje. Da je to brezdelje večkrat naravnost prisiljeno po razmerah, nevarnosti nič ne zmanjša.

V brezdelju človek rad veliko premišljuje. In to, kar premišljuje, navadno ni nič koristnega. Največkrat je naravnost škodljivo za dušo in telo. V brezdelju najrajši premišljuješ svoj položaj, ki ni zavidanja vreden. Premišljuješ svojo žalost in polašča se te slaba volja, celo obupnost. Tako postaneš nadležen sebi in drugim. S tem postajaš socialno manj vreden človek.

Mladih ljudi se v brezdelju rade polaščajo neumne misli, ki jim omadužujejo dušo ter jih zavajajo v napačna dejanja. Začno se moralno pogrezati. In kje bodo našli moči, da bi se v takih razmerah zopet dvignili?

Zopet drugi v brezdelju radi pohajkujejo z raznimi družčinami. Ni čuda! Dolgčas jim je in zato radi mnogo govorijo. Govore ne le o sebi, tudi o drugih. O sosedih in znancih in o vodstvu taborišča. Seveda pa najrajši kaj slabega. To pa napravlja hudo kri in zdražbe, kar zopet silno otežuje življenje v taborišču.

Zato se brezdelja kar moči izogibajmo. Poprimimo radi za tisto delo, ki ga nam vodstvo taborišča za ta ali oni dan odkaže. Ne branimo se vzeti v roke lopate, čeprav smo bili morda doma va-

jeni sukati samo pero.

Če pa ni dela v taborišču, si dajmo opraviti z domačimi opravili, čeprav so le malenkostna. In pa drugim radi pomagajmo po svojih najboljših močeh.

Iz našega taborišča

Včerajšnji seji našega socialnega odseka je prisostvovala Miss Leever. Odbor je predložil poročilo o dosedanjem delu in nad 350 prošenj za najnujnejšo obleko, perilo, čevlje, odeje in tako dalje. Gospa je z velikim razumevanjem sprejela naše poročilo in obljubila svojo pomoč. Težko je naenkrat ustreči tolikim prošnjam. Zato prosi Miss Leever, naj ljudje nekoliko potrpijo. Najprej se bo razdelilo najbolj potrebnim to, kar je najti v skladišču. Odbor naj se vestno prepriča o upravičenosti posameznih prošenj. Prošnje, ki bi bile naslovljene naravnost nanjo, bo izročala odboru v pretres in rešitev. Čevljev za sedaj ni mogoče dobiti, pač pa bo Rdeči Križ poskrbel, da jih bodo dobili potrebni na jesen.

Za ljubeznivo skrb smo Miss Leever iz srca hvaležni. V tej zvezi prosimo vse taboriščnike, naj kakor drugih angleških osebnosti v taborišču tudi Miss Leever ne nadlegujejo s svoji prošnjami. Angleško taboriščno vodstvo je prav v ta namen postavilo naše lastno vodstvo, da sami neposredno rešujemo naše zadeve, odnosno da tolmačimo naše potrebe Angležem. Zaupajmo svojim odborom, kakor jim zaupa angleško vodstvo. Pri vsem tem pa znajmo tudi nekoliko potrpeti. Ne smemo gledati samo na svoje potrebe, ampak tudi na potrebe bližnjih. Pa se bomo hitro prepričali, da je okoli nas še mnogo potrebnih. Tako gledanje bo močan vir

zadovoljnosti med nami.

Čas in imena prosilcev, ki bodo prišli v poštev, bo odbor sproti objavljaj na oglasni deski. Redno je skladišče odprto za stranke le v ponedeljek, sredi in četrtek od 17—18 ure. Skladiščnik ne izda nikomur ničesar brez predhodne odobritve socialnega odseka.

Pošta za Lienz, Spital, Celovec in Judenburg pojde jutri.

Taboriščne zadeve

Od dne do dne dobiva naše taborišče lepšo podobo. Ob obeh poslopih pri vhodu v taborišče so v zadnjem času nastale lepe gredice, ki so že posejane s cveticami. Naš vrtnar se trudi, kako bi napravil taborišče kar najbolj prikupno. Pobudo za vse to je dal naš povejnik major Donger.

Krojaško delavnico so prevzeli sedaj naši krojači. Upamo, da bodo kmalu začele z delom tudi šivilje in čevljarji. Mister Aked pridno išče potrebno orodje. Delavnico vodi socialni odsek. Glede vseh popravil, predelav ali novih del se morate obračati nanj. Obrtniki sami ne smejo sprejemati na svojo roko nobenih naročil. Tisti, ki so že vložili prošnje, bodo obveščeni, kdaj pridejo na na vrsto.

Zaposlitev izven taborišča

Poveljnik taborišča močno poudarja, naj nihče brez njegove vednosti ali brez vednosti socialnega odseka na svojo roko ne sprejema nobenega dela izven taborišča. G. major bo sam govoril z "Delovnim Uradom" v št. Vidu glede zaščite naših delavcev.

Včera so zapustili naše taborišče ČEHI. Ob 9. uri so se odpeljali z avto-

mobili proti Celovcu. Bilo je 7 avtomobilov. Namenjeni so domov. Na odhod v domovino so čakali v našem taborišču dober mesec dni. Čehi so odšli tudi iz sosednjih taborišč. Po njihovem odhodu so prevzeli kuhinjo v našem taborišču naši kuharji, ki se že prej nekaj časa prakticirali. Včeraj so nam prvič skuhalo. Taboriščna družina je bila s pripravljeno hrano zadovoljna.

Naše taborišče dobiva že nekaj dni brezplačno večje število lista "Kaerntner Nachrichten", ki jih izdaja 8. britanska armada v Celovcu. G. majorju smo za to uslugo hvaležni.

Drevi takoj po križevem potu bodo imeli pevci vajo. Učil se bodo novih pesmi. Po vaji bo razgovor o naši prihodnji javni prireditvi v našem taborišču.

Seznam vseh tistih, ki so odrejeni za dnevno delo ali so v morebitni rezervi, je vsak dan nabit na vratih taboriščne pisarne.

Drevi ob osmi uri bo na taboriščnem prostoru **zbor vseh slovenskih** taboriščnikov. Podana bodo važna poročila. Ne zamudite.

Iz domovine

Danes je ljubljanski radio sporočil da je bil včeraj, 11. julija, v Ljubljani obsojen na smrt z ustrelitvijo Alber Pečovnik, lastnik tovarne Alpeko na Dunajski cesti. Obsojen je bil kot vojni dobičkar in narodni izdajalec. — Ob enem je radio sporočil, da je bilo 10. julija obsojenih še 9 drugih narodnih izdajalcev, med njimi dve ženski; pet je obsojenih na smrt, 4 na prisilno delo.

Dne 6. julija je prišla v Ljubljano angleška in ameriška delegacija. Razgovor je bil o povratku Jugoslovanov iz ameriškega zasedbenega pasu. Gre za okoli 250,000 oseb.

Kdaj?

Kdaj se bomo vrnili domov? Prvi pravi: jeseni bomo doma. Drugi trdi: Nikoli več! Emigranti smo in emigranti ostanemo.

Kateri ima prav? Ne prvi ne drugi, ker nikdo prav ničesar ne ve in je vsaka taka trditev popolnoma osebna domneva. Za vsako domnevo se da navesti nekaj navideznih dokazov, ki so lahko tudi resnični, pa ne dovolj težki in tudi ne dovolj stalni. Kajti vse današnje dogajanje v Evropi je kakor kotel, v katerem kar naprej vre in se lice površine venomer spreminja.

Zato nič ne prerokujmo. Prerokovanje je hudo nehvaležna reč, zlasti v današnjih časih, ko smo to sami večkrat bridko izkusili.

Naši otroci

Naši otroci so se gotovo še najlezje in najhitreje prilagodili taboriščnemu življenju. Veliko lažje kot odrasli. Oni ne zahtevajo več ko da imajo poleg sebe ata in mamo, pred vrati pa košček zemlje, na kateri se igrajo, pa so zadovoljni. Če pa imajo povrhu tega še gugalnico, je mera njihove zadovoljnosti polna.

Vendar ima takole taborišče tudi senčno stran za otroke. Odtrgani so od doma, domače zemlje, domače okolice. Vse tiste nežne koreninice, ki so jih vezale na domačo grudo, so tu pretrgane. Nevarnost je, da te koreninice nikdar več ne poženejo, če bi to stanje dalje časa trajalo. Ljubezen do domače zemlje je pa človeku velika tvorna sila ter močna podlaga za uredeno duhovno življenje. Komur manjka te sile, ta neprimerno težje ostane zvest narodu, Bo-

gu in družini. Rada se ga prime dušna slabokrvnost.

Zato moramo naše otroke obvarovati, da se jih ne prime ta slabokrvnost. Treba je mnogo govoriti z njimi i vpričo njih o lepoti domačih njiv in gozdov, o prijetno žuborečem potoku, ki teče pod domačo hišo, o prijaznem vrtu, ki je poln žlahtnega drevja in hladne sence, o beli stezi, ki se vije čez travnik, o domačih zvonovih, ki vabijo k službi božji, o cerkvi sredi vasi, ki je najlepša med vsemi drugimi.

Samo tako bodo ostale koreninice, ki naše otroke vežejo z domom, cele in zdrave. Samo tako se bodo vedno bolj razraščale in zakoreninjale v naš domači slovenski svet.

Sv. Mohor in Fortunat

Danes (12. julija) praznuje ljubljanska škofija god svojih zavetnikov sv. Mohorja in Fortunata. Sv. Mohor je bil po starem sporočilu učenec sv. Marka. Sv. Peter, prvak apostolov in prvi rimski papež, ga je poslal za škofa krščanske cerkvi v Ogleju. Tako je v njegovo misijonsko področje spadalo tudi ozemlje, ki so ga v drugi polovici 6. stoletja zasedli Slovenci ob svojem prihodu iz za Karpatov. Iz Ogleja je prvič zasijala luč svete vere po naših krajih. Sv. Fortunat je bil arhidijakon sv. Mohorja.

Sveta Mohor in Fortunat sta bila neustrašena in zvesta borca Kristusova. Neumorno sta med pogani oznanjala Kristusov evangelij. Svojo zvestobo Kristusu sta zapečatila s svojo krvjo pod cesarjem Neronom. Naša slovenska zemlja je orošena z njuno mučeniško krvjo. Ta vzvišen zgled naj utrdi v naših srcih vero svetih mučencev. Utrdi naj jo tako močno, da je ne bo mogel

omajati še tako strašen vihar.

Naš svetniški škof Anton Martin Slomšek si je izbral sv. Mohorja in Fortunata za zaščitnika svojega velikega književnega podjetja — Mohorjeve družbe. To je bila naša največja knjižna ljudsko-prosvetna založba, ki je razdelila na milijone dobrih knjig med Slovence.

Danes na god sv. Mohorja in Fortunata goreče prosimo Boga, da bi že skoraj zopet v vsej slovenski domovini zasijala z vsem žarom Kristusova Resnica!

Vabilo

Hvali, Sion, Rešenika, hvali zvestega vodnika! . . .

Jutri v soboto bo v šentvidski cerkvi celodnevno češčenje Najsvetejšega in sicer od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Svete maše bodo vse dopoldne.

Domači gospod dekan najiskreneje vabi tudi naše begunce, da se čez dan pridno udeležujejo pobožnosti in da tudi kolikor mogoče prejmejo sveto obhajilo.

Molili bomo vsak zase potihem. Jutri bodo tudi vsi slovenski duhovniki opravili svoje svete moše v župnijski cerkvi.

Janezu Oblaku v spomin

Janez Oblak, ki smo ga včeraj pokopali, se je rodil 5. decembra 1901 na Srtniku št. 35 v Polhovem Gradcu. Bil je veren in pošten družinski oče, ki je preživel ženo in hčerko z delom svojih rok. Zaradi svojega prepričanja je moral zapustiti družino in dom ter iti v tujino, da si ohrani življenje.

Bog pa je imel drugačne namene ž

njim. V polni moški dobi ga je poklical k sebi, daleč od svojih dragih, da prejme plačilo za svoje delo. Smrt ga je zasegla popolnoma nepričakovano. V sredo 11. tega meseca je odšel iz taborišča, da si poišče delo. Na cesti ga je podrl avto. Pozneje je v bolnišnici umrl na ranah, ki jih je dobil pri nesreči. Pokopali smo ga na šentvidskem pokopališču. Naj v miru počiva!

Iz taborišča

Poročilo o sinočnjem taboriščnem zborovanju bomo objavili prihodnjic. Danes nam manjka prostora.

Begunski duhovnik pri Sveti Gertrudi, g. Mejač Jože, prosi za molitvenik "Kristus Kralj". Nujno ga potrebuje za branje evanbelijev pri sveti maši Kdor ga ima, naj mu ga posodi.

Danes je bil pri g. majorju sprejet načelnik kulturnega odbora in mu poročal o delovanju odbora. G. major je bil poročila zelo vesel. Obljubil je vso podporo. Posebej je obljubil, da bo skušal izposlovati našim beguncem brezplačen vstop v šentvidski živalski vrt (zoo) in tudi v oba muzeja. Prav posebno pa je bil vesel sporočila, da bomo priredili v nedeljo 22. julija manjši koncert, dne 15. avgusta pa večjega. Obljubil je, da nam bo preskrbel piano.

Naši malčki šolarji

Ob pol desetih dopoldne se je začel vesel živžav na travniku med barakami, kjer je zaačsno igrišče za otroški vrtec. Osemnajst malčkov veselo raja, potem vedno živahnejve. Po igricah se uvrste v pare in odkorakajo skozi velika vrata na sprehod. Junaško prekorajčijo most nad Glino, kar se jim zdi še posebno imenitno.

Število ljudskošolskih učencev in učenk pri nas ni veliko, niti številke 50 ne presega. Naši šolarji komaj čakajo, kdaj bo popravljeno ali vsaj za silo urejeno poslopje, v katerem bodo sprejemali prve šolske nauke. V nekdanjem strelišču šentvidskega lovskega društva bomo imeli slovensko ljudsko šolo.

Iz našega taborišča

Včeraj dopoldne je prišla v naše taborišče **zobna klinika** Rdečega Križa. V taborišču ostane še jutri in po potrebi tudi še naslednji dan. Z ordinacijo je začela popoldne. Nameščena je v velikem tovornem avtomobilu, ki je nalašč v ta namen urejen. V teku dopoldneva se je oglasilo samo 66 slovenskih beguncev, ki bi si radi dali popraviti zobovje.

Okrog poldne je prišla v naše taborišče skupina Mažarov. Naselili so se v prostorih, kjer so doslej bivali Čehi.

Danes zgodaj zjutraj je odšla iz Št. Vida skupina Nemcev, beguncev iz Vojvodine, ki so že pred leti bežali pred rusko ofenzivo na Češko, odkoder pa so bili sedaj pregnani. S seboj so imeli vozove in konje in so bili s hrano dobro založeni. Prideljeni so bili doslej našemu taborišču, čeprav niso v njem stanovali. Držali so se na travniku ob Glini. Odšli so sedaj, kakor so pravili, nekam proti Solnogradu.

Zaposlitev zunaj taborišča

Včeraj (13. julija) je g. major sporočil pogoje, pod katerimi si lahko taboriščniki iščejo delo izven taborišča:

1. Nihče ne sme prevzeti nobenega dela brez predhodnega dovoljenja taboriščnega vodstva. Tudi tisti, ki so

morda že kje na delu, se morajo brez-pogojno naknadno javiti pir vodstvu.

2. Socialni odbor mora voditi natančen zapisnik vseh taboriščnikov, ki so zaposleni zunaj taborišča.

3. Vodstvo se mora prepričati, če je prosilec za določeno delo tudi res sposoben.

4. Med delodajalcem in delojemalcem mora biti pod vodstvom odbora sklenjena natančna pogodba. Delodajalec mora uslužbencem in delavcem dajati zadostno hrano in jim tudi v denarju ali blagu plačati ter dostojno z njimi ravnati.

5. Delavci morajo redno in vestno opravljati sprejeto delo. "Opozorite ljudi na to," je rekel major, "naj gredo na delo le tisti, ki mislijo pri njem vztrajati delj časa in ne morda le nekaj dni, da vam ne bodo v sramoto, ampak v ponos.

6. Vsakdo, ki se za delo zunaj taborišča odloči, je izključen od prehrane v taborišču. Zato mora pred odhodom iz taborišča vrniti jedilno karto. Obdrži pa vsak taboriščno izkaznico.

Socialni odbor naroča vsem, da dobro premislite, preden se odločite. Ko se pa odločite, pri sprejetem delu tudi vztrajajte.

PASTIRSKO PISMO LJUBLJANSKEGA ŠKOFA DR. ROŽMALA LETA 1943

O nevarnosti brezbožnega komunizma

*) Radi tega pisma je bil škof Rožman poglašen za razdirača Jugoslavije.

Predragi verniki! S svetim aposto-

lom Judo Tadejem želim "usmiljenje vam in mir in ljubezen" in vam sporočam, da je sveti oče Pij XII. v veliki skrbi in ljubezni zadnje čase trikrat poslal poseben blagoslov vsem duhovnikom in vernikom škofije, ker ve, v kakih stiskah živite.

Tudi mene muči in razjeda težka skrb za vas, med katere me je sv. Duh postavil za škofa, da vodim cerkev božjo, skrb za vaše duše in vaše zveličanje, pa tudi skrb za vaše zemeljsko življenje, za razmere, v katerih živite. Z vami delim veselje in žalost, z vami čutim nevarnosti in nesreče. Kar pa moram gledati in z vami doživljati zadnje mesece, presega vse, kar smo hudega med vojsko že preživeli in pretrpeli. Ne bom opisoval, koliko sijajnih mož in fantov je bilo pobitih, koliko slovenske krvi je bilo prelite, kolikim družinam uničeno vse imetje, koliko nepopravljive kode je bilo narodu narejene, še manj bi mogel opisati vso grozo, ki so jo duše pretrpele, vso žalost, ki je toliko sre napolnila, da se je zlila v vsa srca, ki so zmožna sočustvovanja z nesrečo bližnjega. Vi dragi verniki po Dolenskem in Notranjskem ste sami vse to doživeli; ljubljanski verniki pa morajo vprašati tisoče beguncev, ki so pribežali v mesto, da rešijo vsaj golo življenje in najdejo za svoje zbegane duše tolažbe pri Mariji Pomagaj v stolnici.

Kdo vas je, dragi verniki, pahnil v to nesrečo, ki je tako velika, da narodu že grozi naravnost pogin? To je storil največji in najnevarnejši sovražnik krščanskih narodov: — brezbožni komunizem, ki je pri nas z narodnimi gesli mnoge prevaral in se pod krinko osvobodilne vojske skuša polastiti oblasti, da bi do konca dovršil svojo krvavo re-

volucijo in družbo po brezbožnih načelih uredil, kakor je to storil povsod, kjer je mogel priti vsaj začasno do oblasti. On je glavni krivec vsega gorja, ki ga je povzročil ali sam naravnost, ali pa ga je posredno izzval.

Moja sveta dolžnost je, da vam kot škof in nadpastir vaših duš spregovorim o brezbožnem komunizmu, ga vam v kratkih besedah pokažem, kakršen v resnici je, v kolikor ga že itak niste okusili, in da vas pred njim in njegovimi zvijačami svarim, da ne padete v njegove zanke in svojih duš ne pogubite.

Vem, da mi bodo zagovorniki komunizma in še nekateri zaslepljeni katoličani očitali, da se s tem pastirskim pismom vmešavam v politiko, kar ni zadeva škofa in kar ne spada v cerkev. Toda, predragi verniki, boj proti brezbožnemu komunizmu ni politika, ampak verska zadeva, saj se vendar tiče vere v Boga, torej najbolj osnovne resnice vsake vere, posebno še naše krščanske vere. Zavračati brezbožne nauke, braniti resnice naše svete vere je verska zadeva in versko dolžnost, to pač spozna vsak, ki ima zdravo pamet.

Da zavračajo verske zmote in branijo svetinje krščanske vere, so papeži, nezmotljivi učitelji verskih resnic, nastopali proti komunizmu takoj, ko se je prvič pokazal. Ni samo zadnji papež Pij XI. ponovno, slovesno in resno obsodil komunizma, že pred skoraj sto leti, leta 1846 je Pij IX. svečano obsodil brezbožni in že naravnemu pravu skrajno nasprotni nauk komunizma. In pred 65 leti (1878) je Leon XIII. označil komunizem, ki hujska ljudske množice v brezboštvo, za "smrtonosno kugo, ki se razleza po notranjščini človeške družbe in jo spravlja v skrajno nevarnost."

Kakor vidite, cerkvena obsodba ko-

munizma ni nič novega; takoj ko se je brezbožni nauk komunizma pojavil, so že budni namestniki Kristusovi na zemlji vernike opozorili na pogubno zmoto. Slovenci se tedaj niso dosti zmenili za take obsodbe, ker komunizma med njimi nihče še ni poznal. Saj še pred nekaterimi leti verniki niso razumeli, zakaj smo duhovniki razlagali zmote komunizma in svarili pred njegovo brezbožnostjo, ker so komunisti znali spretno skrivati svoje pogubno delovanje, zlasti svoje brezbožne nauke, ki bi bili tedaj verne Slovence odbili. Danes brezbožni komunizem med nami ni več zakrinkan, pokazal je svoj pravi obraz. Danes tudi njegovi pomočniki v osvobodilni fronti ne tajijo več svojega sodelovanja, marveč javno in jasno izjavljajo, da so popolnoma edini in enotni v vseh ciljih s komunistično stranko, to se pravi po domače rečeno, da pomagajo brezbožnemu komunizmu do vlade in oblasti nad vernim slovenskim ljudstvom. Zaradi tega sem po svoji službi dolžan, da brezbožni komunizem znova in še enkrat na ves glas obsodim in na njegovo strašno nevarnost slovenski narod v svoji škofiji opozorim. In če bodo Slovenci tudi izven moje škofije k sreči vzeli, bo prav in le njim samim v korist.

Komunizem je brezbožen že po svoji temeljni ideji ali zamisli, ki je materializem, to je naziranje, da obstoji samo snov ni pa duha in nič duhovnega. Iz te svoje osnovne misli komunizem taji Boga, neumrljivo dušo, večno življenje po telesni smrti in odgovornost pred večnim Sodnikom, ki ga po njegovem nauku ni. Zaradi tega ne priznava božjih zapovedi ni se jim ne pokori. Za komunista obstoji le to bedno življenje na zemlji, tu si skuša ustvariti raj, po

smrti ga zanj ne bo. Četudi so doslej vsi poizkusi, napraviti na zemlji raj, klavrno spodleteli in morajo spodleteti, ker brez Boga raja ne more biti, vendar komunizem trdovratno taji, da bo na zemlji raj, kadar bo s svojimi načrti popolnoma zmagal, a prav gotovo bo tedaj na zemlji nastal pravi pekel. Ker komunizem svojih načrtov ne more izvesti, dokler ljudje še verujejo v Boga in se zavedajo odgovornosti pred Bogom za svoja dejanja, zaradi tega vero in Cerkev preganja in jo skuša z vsemi sredstvi uničiti; vero imenuje opij za ljudstvo. Opij je sladak strup, ki človeka omami in ga zaziblje v sladke sanje, a mu jemlje moči in veselje za delo, tako, pravi komunizem, vera napolnjuje človeka z upanjem na lepše življenje po smrti in hromi njegovo delavnost, s katero bi si mogel že tu na zemlji ustvariti to, kar pričakuje v večnosti. Tako trdi komunizem, pa čeprav zgodovina in vsakdanja izkušnja prav narobe uči, da namreč vera v Boga in upanje na večnost človeka usposobi za največje žrtve in za junaško zvestobo v izpolnjevanju obče človeških in posebnih poklicnih dolžnosti.

Komunizem je brezbožen v svojem delovanju. Kjer koli so komunisti mogli urediti družbo po svoji zamisli — najbolj sodobno in temelito so to storili v Sovjetski Rusiji — povsod so zavrgli vse temelje, ki jih je Bog postavil za pravilno, pravično in srečno ureditev človeške družbe. Naj kratko omenim samo nekaj primerov.

Osnovna edinica človeške družbe, države in naroda je družina, kateri je Bog posvetil najtrdnjši temelj četrte božje zapovedi, odprl ji v zakramentu svetega zakona neusahljive studence svoje posebne nadnaravne moči v bo-

gatih dejanskih milostih in ji dal neminljiv vzor v nazareški družini, v kateri je živel učlovečeni Sin božji, Jezus Kristus. Kako svetlo in sveto je življenje v družini po božji zamisli!

Komunizem pa, ki "zanikuje in zavrača vse, kar je človeškemu življenju svetega", kakor je rekel Pij XI., je napravil zakon in družino za zgolj svetno ustanovo, ki nima nobene npravne in pravne stalnosti. Žena je zaradi popolne osamosvoje odvezana dolžnosti do družine in do doma; odtegnjena je domačemu življenju in skrbi za otroke ter vržena kakor mož v nemirno javno življenje in v industrijsko delo, skrb za ognjišče in otroke pa naj bi prevzela komunistična družba. Komunizem odreka staršem pravico do vzgoje otrok; to pravico si lasti popolnoma le brezbožni komunizem.

Po členu 124. sovjetske ustave iz leta 1936, je šola ločena od Cerkve. To se pravi, po komunistični zakonodaji je v šoli prepovedan vsakršen verski pouk, verska vzgoja je povsem nemogoča. Kristus pravi: — "Pustite otročiče, naj prihajajo k meni, in ne branite jim, zakaj takih je božje kraljestvo." S tem ukazuje staršem, učiteljem in vzgojiteljem, da naj otroke že od nežne mladosti vodijo k Njemu, jim odpirajo spoznanje Boga in njegovih zapovedi, navajajo ljubiti Boga nad vse in bližnje kakor samega sebe — komunizem pa z vsem možnim nasiljem to zabranjuje, ne pusti, da bi se otrokom oznanjale verske resnice, pač pa zahteva da jih poučujejo v brezboštvu in vzbujaajo v njih sovraštvo do vsega, kar je božjega.

Jezus je dal svoji Cerkvi po apostolih ukaz: "Pojdite in učite vse narode . . . učite jih izpolnjevati vse karkoli sem vam zapovedal," komunisti pa s silo za-

branjujejo izvrševanje tega ukaza. Sicer danes pir nas skušajo lahkoverne katoličane varati ter jim pripovedujejo, da je v Sovjetski Rusiji vera in Cerkev popolnoma svobodna, ločena pač od države, a s tem le osvobodjena tistih vezi, s katerimi oblast v drugih državah Cerkev samo ovira v njenem delovanju, tako osvobodjena se more neovirano posvetiti zgolj svoji duhovni službi. Tako pravijo komunisti pri nas, v sovjetski ustavi pa je drugače napisano: "Vsem državljanom je priznana svoboda opravljanja verskih obredov in svoboda protiverske propagande. Na prvi pogled se to ne zdi nič hudega. A pazite in nekoliko razčlenite vsebino te zakonske odredbe, pa se vam bo pokazala vsa brezpravnost Cerkve in vere. Kakšno svobodo priznava sovjetska ustava vernikom, to je tistim, ki so še verni? Svobodo opravljanja verskih obredov, to se pravi, maševati, deliti zakramente, če kdo želi, vršiti obrede velikega tedna in podobno. Take obrede pa sme in more opravljati le duhovnik. Ker pa so duhovnike po večini pobili ali poslali na prisilno delo, posebno še katoliške duhovnike, je ta svoboda postala v večini krajev brezpredmetna, saj ni nikogar, ki bi bil po cerkvenih predpisih upravičen in posvečen, opravljati verske obrede. Ni pa dana svoboda verske propaagnde, to je učenjt vere po ukazu Jezusovem. Opravljati verske obrede smejo, če je duhovnik na razpolago, in če imajo verniik denar, da plačajo visoko najemnino za uporabo cerkve, pridigati, učiti in razširjati vero pa ne smejo. Jezusov ukaz se v komunistični državi ne more in ne sme izvrševati.

Dana pa je svoboda protiverski propagandi. Vidite vso veliko zlobnost komunistične zakonodaje! Verska propaganda z besedo ali tiskom ni dovoljena, protiverska pa je popolnoma svobodna in uživa vsakršno podporo države. Bog mora molčati, satan pa sme povsod na glas govoriti. V šoli o Bogu, o Kristusu ne sme biti niti besedice, protiverski pouk pa je ukazan, brezboštvo je posebel šolski predmet. Takšna šola in vzgoja je tudi slovenskim komunistom cilj, pa jim nekateri zapeljani katoličani še pomagajo, da bi takšno šolo in vzgojo tudi našim otrokom vsilili. Po svoji vesti in pod smrtnim grehom je vsak vernik, posebno še starši, dolžan z vsemi močmi odklanjati brezbožno vzgojo in vse storiti, da komunisti tega cilja pri nas ne bodo dosegli.

Ker komunizem božje zapovedi zametuje in na odgovornost pred Bogom ne veruje, zopet govori Pij XI| "se ničesar ne plaši, ničesar ne boji," da doseže greh, z lažjo, ropom in umori, z nečlove svoj cilj. Vsa sredstva rabi, nič mu ni škim strahovanjem in nasiljem skuša priti do svojih ciljev. Koliko je med vami, dragi verniki, takih, ki so te brezbožne in nečloveške načine komunistov na sebi občutili in bodo boleče posledice še dolgo nosili? Vam ni treba še nadalje razlagati, kako deluje brezbožni komunizem, doživeli ste sami; ni vam treba utemeljevati, da bi varovali svarilom Cerkve, skusili ste na sebi vso strahotno resničnost brezobzirne borbe brezbožnega komunizma.

(Konec prihodnjič)

FATIMA IN NJEN BLAGOSLOV

(Nadaljevanje)

Tretje poglavje: PRELEPA GOSPA J E SPET PRIŠLA.

DRUGO jutro se je Franckova in Jacintina mati odpravila pogledat Lucijo. Še vedno so jo vznemirjale skrbi. Otroka vse jutro nista govorila drugega kot o prelepi gospej, ki sta jo bila baje videla. Še več! Za gotovo sta trdila, da spet pride in jo bodo otroci zopet videli na dan 13. junija. Takrat bo god sv. Antona Padovanskega.

“Kakšna otročarija!” je žena sama pri sebi med potjo premišljevala. “Ko moja svakinja izve za te čenče, bo gotovo zelo huda.”

In res. Ko je Lucijina mati slišala, kaj se sanja otrokom, ni prav nič odlašala. Bila je prepričana, da so si otroci vso stvar izmislili, zato je Lucijo strogo kaznovala.

“Da mi nikoli več ne pripoveduješ lažljivih reči! Moji otroci doslej niso nikoli lagali.”

Zaman je Lucija ihtela in trdila, da je nedolžna. Saj ni lagala, tudi z eno besedo ne! Vsi trije so zares videli ono gospo . . .

“Če je tako, kako je gospej ime? In če je tako lepa, čemu pa trati svoj čas s postajanjem po umazanem pašniku?”

Lucija si je otirala solze.

“Svojega imena nam gospa ni povedala . . . povedala ga bo v oktobru. Po kaj je prišla na pašnik, jaz ne vem . . . kar prišla je.”

Tedaj se je Lucijina mati skoraj zgrozila. Zdaj šele vidi, kako uporna je

njena hčerka! Treba jo bo vzeti k župniku, da ji pove nekaj krepkih. In k spovedi mora otrok, da se skesa . . .

To je bilo vzeto z jezika tudi Franckovi in Jacintini materi. Njena otroka sicer še nista opravila prve spovedi, k župniku naj pa le gresta, da slišita njegove besede. Sama bo govorila z njim in ga prosila, naj otrokom dopove, kako na slabi poti so . . .

Najprej je morala Lucija sama k župniku. Potem so privedli tja še mlajša dva. Vsi trije so se bali župnika, svojih trditev pa niso preklicali. Tudi tedaj ne, ko sta obe materi žugali s hudimi kaznimi.

“Ljubi Bog, kaj bo z nami!” je zdihovala Lucijina mati. “Le kaj bodo ljudje rekli, ko se bodo vse te marnje raznesle mednje!”

Župnik se je smehljaj. Vse tri otroke je prav dobro poznal. Sam pri sebi res ni verjel, da je bila prikazen one gospe resnična, vendar ni hotel pritrditi, da so otroci lagali. Njemu se je zdelo vse jako preprosta reč. Otroci so se po cele ure dolgočasili na pašniku, pa so si zaželeli kake tovarišije. Njihove želje so bile tako žive, da so nazadnje res videli “lepo gospo”. To se pravi, mislili so, da jo vidijo. Župnik je torej vse pripisal živi otroški domišljiji.

“Samim sebi zares verjamejo,” je za-

ključil. "To ni laž, samo zmota je. Zato bi ne bilo prav, če bi bili zdaj še kaznovani."

Obe materi sta se zelo potolažili in vsi so šli olajšani domov.

"Župnik je moder mož," je dejala Lucijina mati. "Kar tako ravnajva, kakor nama je nasvetoval."

"To tudi jaz mislim," je pritrdila njena svakinja. "Tudi sama mislim da lagali otroci niso. Res so si domišljali, da vidijo in slišijo ono gospo."

"Že, že. Ampak kaj bova zdaj naredili?"

"Nič, čisto nič. Tako bo prav."

"Nič, si dejala? Ali hočeš reči, da naj otroci 13. junija spet gredo tja na oni pašnik?"

"Seveda, naj gredo! Ko bodo videli, da se nihče ne zmeni za njihove marnje, bodo kmalu ozdravljeni."

Pokazalo se je pa, da dobri ženi nista imeli prav. Ko so potekali dnevi, so otroci več in več mislili na lepo gospo in o njej govorili. Zelo radi so molili rožni venec in to tako kot je prav. Niso več izpuščali besed v očenašu in zdravamariji. Začeli so razumevati, da s svojo molitvijo lahko spreobračajo grešnike in s svojimi žrtvami pospešijo konec vojne.

Silno neprijetno je pa Lucija dan pred godom sv. Antona iznenadila svojja mlajša dva tovariša, ko je izjavila, da drugi dan ne misli iti na pašnik Co-va da Iria. Rajši pojde z materjo na žegnanje in semenj v sosednjo vas, ki sv. Antona slovesno praznuje . . . Otroka sta bila vsa iz sebe.

"Le kako moreš kaj takega, Lucija! Saj vendar dobro veš, da se bo jutri prelepa gospa spet prikazala!"

"Hm, lepa gospa! Ali vesta, kaj se meni zdi?"

"Kaj le?"

"Meni se zdi, da tista gospa prihaja iz pekla."

"Lu-ci-ja!"

"Res, tako se mi zdi. Morebiti je sam hudobec in zato je najbolje, da se nič ne zmenimo zanj."

To je bilo za Jacinto preveč. Spustila se je v jok. Kako je mogla Lucija kaj takega reči? To je kar strašno!

Lucija je objela Jacinto in jo skušala potolažiti.

"Ne jokaj, Jacinta. Saj sem samo rekla, da je MOREBITI hudobec. Nisem naravnost rekla, da je. Če bo jutri vprašala zame, kar recita, da me je strah in zato nisem prišla."

Jacinta se pa ni dala potolažiti. In Francek se je domislil:

"Saj veš, da brez tebe, Lucija, midva sama ne moreva iti."

"Pa zakaj ne?"

"Ker gospa samo s tabo govori. Z nama še ni nikoli. Vidiš, da brez tebe ne moreva iti."

Lucija se pa ni dala prepričati. Mislila je na to, kako strogo je bila pred mesecem dni kaznovana.

"Ne maram, da bi me spet topli. Če hočeta iti jutri, bosta šla brez mene, to vama kar povem."

Drugo jutro na vse zgodaj si videl polno vozov, ki so vozili častilce sv. Antona in sejmarje proti sosednji vasi. Bil je lep lončen dan in vsa pokrajina je praznično dihala. Saj je bil tu narodni praznik sv. Antona, ki se je rodil v Lisboni na Portugalskem leta 1195.

Lucija je zares mislila iti na žegnanje in sejem. Hotela se je poveseliti z drugimi na ljudski zabavi. Naenkrat se je pa tisto jutro premislila. Počasi in z nekim posebnim strahom je obrnila svoje korake proti domu svojih dveh

mlajših sorodnikov. Nekaj ji je reklo, da bi ne bilo prav, ako, izostane. Jacinta in Francek sta ostala sama doma, vsi drugi so odšli praznovat svetega Antona. Nista vedela, kaj naj počneta. Zato sta se Lucijinega prihoda neznansko razveselila.

“No, naj bo zdaj, smo spet vsi skupaj,” je dajala pogum Lucija. “In če hočejo še drugi iti z nami na pašnik, naj gredo.”

“Kateri drugi?” je začudeno vprašal Francek. “Sem mislil, da so šli vsi na žegnanje.”

Lucija je odkimala.

“To veš, da so ljudje med seboj govorili o nas. Tako jih je nekaj ostalo doma in pojdejo z nami, da sami vidijo, če je tam pri Covi da Iria res kakšna gospa.”

Res so našli na pašniku kakih 70 ljudi, ki so že čakali na otroke. Med njimi je bil tudi Lucijin oče. Ti ljudje so postavali tam okoli, se razgovarjali in se smejali. Ko so pa prišli naši trije otroci in pokleknili pred drevesom za molitev rožnega venca, so ljudje utihnili. Nekateri so takoj začeli moliti z otroci. Drugi so stali od daleč in si pomenljivo pomežikovali.

Otroci se niso zmenili za odrasle okoli sebe. Pobožno so molili rožni venec. Ko so prvega končali, je mislila Jacinta, da bi začeli od kraja. Lucija je pa odkimala in pokazala proti drevesu.

“Saj je gospa že tu. Ali nisi videla svetlobnega bliska?”

Začudeno sta se mala dva ozrla, kamor je kazal Lucijin prst. Res je bila gospa zopet tu, kakor je bila obljubila. Stala je vrhu nizkega hrastiča in bila je prav tako oblečena kot pred mesecem dni.

Vsi veseli so ji otroci hiteli naproti in

prav nič več se niso bali. Lucija je gospo kar meni nič tebi nič naravnost vprašala: “Kaj hočeš, da storim?”

Gospa se je prijazno zasmehnila.

“Še in še molite rožni venec in za vsakim čast bodi dodenite te besede: O, Jezus, odpusti nam grehe. Varuj nas peklenškega ognja in reši duše iz vic, posebno tiste, ki so od vseh pozabljene.”

Kakor najlepša godba so bile besede prelepe gospe in deklicama je poskakovalo srce. Francek pa spet ni ničesar slišal. To se mu ni za malo zdelo, na tihem je pa to čudno okoliščino pripisoval svoji nekdanji nemarnosti pri molitvi rožnega venca. Zdelo se mu je kar dovolj, da gospo vsaj lahko vidi na svoje oči.

Čas je tekel in gospa je še zmerom govorila z Lucijo. Naročala ji je, naj se nauči čitati in naj opominja mala dva, da bosta pridno molila rožni venec. Žalostno je navrgla:

“Veliko duš se pogubi, ker nihče nič ne žrtvuje zanje.”

Duše se pogube! Gredo v pekel! Lucija so zgrabile te besede, da se je zdrznila. Tako se je bala pekla. Zaželela si je, da bi jo tuja gospa takoj vzela s seboj v nebesa. Zakaj pa ne, kò je gospa sama dejala, da prihaja iz nebes.

Prosila je zase in za mala dva, da bi šli gotovo v nebesa. Gospa je prikimala:

“Mala dva bom kmalu vzela k sebi, ti boš pa morala nekaj časa ostati na svetu.”

Uboga Lucija! Vsa žalostna je zrla v tujo gospo in še jokati ni mogla od razočaranja. Gospa ji je dajala pogum:

“Moj Sin ima zate veliko dela. Njegova volja je, da ustanoviš na svetu posebno pobožnost na čast mojemu Brez-

madežnemu Srcu.”

Deklica ni razumela in je gledala nebeško prikazen, kakor bi pričakovala nadaljnega pojasnila. Kako naj sama kaj napravi na zemlji, ko pojmeta Jacinta in Francek tako kmalu v nebesa? In kaj pomenijo one besede — o Brezmadežnem Srcu? Lucija je ugibala, pa ni mogla uganiti.

(Dalje prihodnič.)

TUDI ČEBELAM SE KAJ PONESREČI

KO pišemo o čebelah, radi povemo o njih samo vse dobro. Nisem samo jaz tak, tudi drugi ljubitelji čebel so k temu nagnjeni. Do čebel smo še bolj prizanesljivi kakor do ljudi. Ravnamo se po tistem nauku, ki pravi: Kar več dobrega o drugih tisto povej, če pa več kaj slabega, o tistem molči!

To je sam na sebi lep nauk in bi bilo lepo, če bi se ga vsi držali. Pa ne samo, kadar pišemo o čebelah. Še bolj, kadar pišemo ali samo govorimo o — čebelah z dušo!

Kljub temu je resnica, da se tudi čebelam marsikaj ponesreči. Nikar ne mislite, da gre z njimi vse gladko in je pri njih sama sladkost. Nikar ne mislite, da ga čebele nikoli nič ne polomijo! Tisti, ki veste o čebelah in skrbi z njimi samo to, kar zveste in vidite na medenem pikniku, veste o čebelah še prav malo. Jaz bi vam lahko povedal marsikaj, kako se čebelam včasih ponesreči. Zgodi se celo, da mora čebelar nekega lepega dne kar na desetine panjev odšteti od svojega čebelnega bogastva in sam pri sebi reči: Trideset jih imam še! Včeraj je pa pripovedoval, da jih ima — 50 . . .

Odkod to? Pregleduje panje, ali pa mu jih pride pregledat nadzornik, in spozna sam ali pa mu pove nadzornik: Toliko panjev je, ki niso zdravi — kar v ogenj ž njimi! In nič ne pomaga, treba je tako narediti, ali pa se izpostaviš nevarnosti, da bo šla v par tednih vsaka čebelna družina rakom žvižgat! Tudi čebele so namreč podvržene boleznim, pa tudi drugačnim slabim časom. Marsikatero družino vzame zima, morda stradež, morda nesrečna izguba matice. In še drugačna nesreča se lahko pripeti.

Čebelar je v takih primerih rad bolj kisle volje. Če je utrjen zoper vsako malodušnost, skuša sicer pred drugimi skriti slabo voljo in ne razglaša vsem na ušesa, da je ob toliko in toliko panjev . . . Kako mu je pa v resnici pri srcu, o tem vam ne bom razkladal, ker se bojim, da bi vam — ne šlo k srcu . . .

Kaj pa čebele? One se pa za take reči nič ne zmenijo. Samo malo sonca jim dajte in toplote in rožnega cvetja, pa boste videli, kako malo žalujejo za izgubljenimi sestricami in celimi družinami! Prav nič ne obupavajo in čisto nič ne tožijo, da se ne izplača delati in nositi skupaj, ker lahko spet pride nesreča in spet lahko pobije toča. Ravno tako pridno delajo in nosijo skupaj, kakor so to delale pred nesrečo. —

Zadnjič sem pisal o “čebelah z dušo”. Gotovo še vsi veste, kaj sem vam v tistem spisu položil na srce. Naročal sem vam, da pridno darujte za LIGO KATOLIŠKIH SLOVENCEV, ki zbira v svoje medišče zato, da bi lahko že sedaj in tudi pozneje pomagala tistim našim rojakom, ki so zaradi pogorišča v starem kraju zelo potrebni pomoči svojih mnogo bolj srečnih ameriških rojakov in rojakinj.

Marsikdo pa pravi: Oh, ta stari kraj! Ali nismo zmerom kaj pobirali za stari kraj in pošiljali tja! Zdaj je bilo to, zdaj ono. Prepričevali smo se, da bo z našo pomočjo stari kraj lažje živel, lažje napredoval, rasel v svoji kulturi in se dvigal bolj in bolj visoko na boljše stopnjo svojega katoliškega življenja. Zdaj pa — kaj smo dočakali . . .

In nekateri iz tega sklepajo, da ni vredno nič misliti na stari kraj in še manj je vredno kaj dati v njegove namene.

Zdaj se pa spomnite, kaj sem poprej zapisal o čebelah, ki jih je zadela nesreča! Nič ne obupujejo, nič ne pravijo, da se ne izplača. Kar naprej delajo in nosijo skupaj in se žrtvujejo, kakor da se ni nič zgodilo. Morebiti boste dejali: Čebele so tako ustvarjene in nimajo zmožnosti, da bi vse tako premislile in presodile, kakor je dano nam ljudem. Mi pa ne moremo biti tako tja ven dan.

Saj nisem rekel, da bodimo tja v en dan! Ravno zato, ker lahko vse lepo premislimo, moramo biti še bolj delavni po kaki nesreči, kot so delavne čebele. Te pridne živalice s svojim neumornim in neodjenljivim delom razvesele svojega čebelarja in vse tiste, ki pridejo na medeni piknik, nesreči se pa ne dajo premagati.

Mi, ki smo "čebele z dušo", pa mislimo na to, da smo s svojimi dobrimi deli in darovi delali za Boga in za bližnjega in s tem dobro naredili, pa četudi se je zgodilo drugače kot so bile naše želje. Vedeti moramo, da se izplača vse, kar smo iz krščanske ljubezni do bližnjega kdaj žrtvovali. Zato ni treba zaradi novih nesreč nič odnehati, ampak kar lepo naprej delati. Nikar torej ne recite, da ni vredno, ampak podpirajte LI-

GO KATOLIŠKIH SLOVENCEV, kolikor največ mogoče!

P. John K. Ferlin

POSLOVILNI GOVOR DR. JOŽE BASAJA

(Iz lista "Domovina v taborišču.")

KAKOR že znano, so sprva naši begunci bivali v velikem številu v Vetrinju pri Celovcu. Angleške oblasti so jih preselile drugam proti koncu junija. Odhajajočim rojakom je za slovo spregovoril dr. Jože Basaj naslednje besede in sicer v nedeljo 24. junija po končanem velikem pevskem koncertu:

Dragi rojaki!

Ta koncert je bil kulturno slovo od vas, ki odhajate v druga taborišča proti zahodu: v Spital in Lienz. To pot so pred mnogo stoletji hodili naši pradedje in se naselili na Toblaškem polju. Sedaj boste vi šli isto pot, da boste nadaljevali slovensko kulturno delo, da se namreč v teh razmerah Slovenci uveljavimo v svetu kot kulturni narod. Odhajate isto pot, po kateri so nekdanji naši dedje hodili z mečem v roki. Vi pa boste ponesli s seboj našo kulturo ter izvrševali slovensko in versko poslanstvo. Vedeti namreč moramo, da je ta naša pot v begunstvo za slovenstvo nenavadno velikega pomena. Zavedajmo se, da nas bo tuji svet po tem presojal, kar bo na nas videl. Če bo videl na nas dobro, bo dobro presojal ves slovenski narod. Vsak med nami je torej osebno odgovoren za to, kako bo svet presojal ves slovenski narod.

Ob slovesu naj vam dam za navodilo tri reči, na katera se opirajte kakor na TRI življenske stebre:

Prvo navodilo je: **MOLI!** Versko življenje med nami je bilo lepo razvito, vendar moramo vedeti, da nazaduje vsak, kdor ne napreduje. Zato bomo morali svoje versko življenje še poglobiti. Prepričani bodimo, da je v nesreči najboljša tolažba v verskem življenju. Zadela nas je strašna nesreča, ko je 10,000 naših najboljših in najplemenitejših fantov bilo na milost in nemilost izročeni trinogu. Tako strašne žrtve naš narod v svoji zgodovini še nikdar ni dal. Z naravnega človeškega stališča je zato kar umevno, da se nam srce krči v strašnih bolečinah in da naše solze obilno tečejo. Toda to nesrečo moramo gledati predvsem z nadnaravnega stališča in se zavedati, da bo prav s to žrtvijo Bog dosegel svoj poseben namen, ki ga ima z nami.

Božje pripuščenje je bilo, da smo propadli. Toda mučeništvo naših najboljših fantov bo končno prineslo nam vsem in našemu narodu poseben božji blagoslov. Naš škof nam je pisal lepo tolažilno pismo, v katerem nam svetuje, naj to bolečino skušamo doumeti iz svoje vere, in da hoče Bog, kakor je pisano že v Skrivnem razodetju, tudi iz slovenskega naroda dobiti določeno število svojih mučencev. Pa si je v ta namen izbral naše najboljše. Zato bomo za to svojo silno bolečino dobili najboljšo tolažbo v verskem življenju. Z Jobom, ki je izgubil vse premoženje in vse svoje otroke, recimo tudi mi: "Bog je dal, Bog je vzel. Zahvaljeno in češćeno bodi njegovo ime." Ni glavno telo, ampak duša.

Drugi steber, ki se ga držimo je: **DELAJ!** Svojo žalost bomo tudi z delom preganjali. Delo nas bo usposobilo, da bomo ostali krepki in odporni. Zlasti za mladino in njen telesni in duševni

razvoj je delo nadvse koristno in neobhodno potrebno. V Lienzu bo za zaposlitev skrbel g. Brodar. Upamo in smo prepričani, da tam med tistim ljudstvom ne bo teh neštevilnih ovir za zaposlitev naših ljudi, kakoršne se nam od raznih strani delajo tukaj.

Tretje navodilo pa bodi: **ZAUPAJ!** Zaupajmo, da bo tudi tega našega trpljenja konec. Vprašate me, kdaj bo konec? Ali se bomo kaj kmalu vrnili? Odkrito govorim, da tega nihče ne ve. In tudi važno ni, kdaj se bomo vrnili. Najvažnejše za nas bodi naše trdno zaupanje, da se bomo nekoč vrnili. Dobra stvar, za katero se borimo, in ki so zanjo dali življenje naši najboljši, mora zmagati in bo zmagala. Ta trdna vera vodi v nas vsekdar! Ni namreč mogoče, da bi zla stvar trajno zmagovala, ker bi to pomenilo pogin vsega človeštva. Zato je naše zaupanje v našo zmago in srečen povratak trdno utemeljeno.

Ob slovesu vam voščim srečno pot in obilo vedrega duha!

"SLOVENEK V TIROLAH"

TAK naslov ima "časopis" slovenskih beguncev, ki je začel dne 15. julija tega leta izhajati v taborišču naših beguncev v Lienzu na Tirolskem. Do nas je prišla doslej le prva številka, ki je mimiografirana in šteje le štiri strani. Iz tega lističa ponatiskuje pričujoča številka Ave Marija nekaj člankov in poročil. Gotovo vas bo zanimalo.

Naj na tem mestu omenim, da je list "Slovenec v Tirolah" le eden naslednikov onega prvega slovenskega lista v begunstvu, ki je že maja meseca začel

izhajati v Vetrinju pri Celovcu in je tam izhajal blizu do konca junija. Takrat je bilo v Vetrinju glavno slovensko begunsko taborišče. Proti koncu junija so tisto taborišče razpustili, oziroma preselili begunce v manjših ali večjih skupinah v druge kraje. Mnogo jih je šlo v Lienz, kjer se je tako zelo pomnožilo število beguncev, ki so bili že poprej tam.

Zdaj pogledjmo, kaj se bere v listu "Slovenec v Tirolah".

Naš pozdrav.

Neprevidena nesreča je kakor strela udarila med naš narod in ga raztepla po svetu. Izgubili smo vse, dom in zemljo. Prišli smo kot sirote v tuje kraje. Tudi v Tirole.

Živimo v krajih, ki so lepi, a niso naši. Med ljudmi, ki so dobri in so nam prijatelji, a niso naši slovenski bratje. Izmed tirolskih planin plava naš truden pogled proti našim žalostnim in nesrečnim zemljam pod Triglavom. Dan za dnem nam išče spomin znane in drage obraze po taboriščih in naseljih okoli njega.

Naša begunska družina v Tirolah ni velika, a je močna, kakor je bila vedno doslej. Vse bridkosti begunstva nosi ta družina moško, brez malodušja. Krepi jo isti duh kot jo je krepil v Ljubljani in okoli nje skozi leta največjih težav. Njeno trdoživost izpričuje poleg drugega tudi nov list "Slovenec v Tirolah". To pomeni: katoliški, pošten, narodno zavedni in kulturno tvorni član naše narodne družine.

Preteklost in njen greh sta vsem dobro znana. Zato nazaj ne bomo posegali in tudi za bodočnost ne dajemo nobenih preroških napovedi. Samo v teh

dneh našega begunstva hoče biti naš list v bratski pozdrav iz Tirol vsem Slovincem v domovini in tujini. Ta list ni nič drugega kot skromen dokaz naše močne krvne in kulturnoduhovne povezanosti z vsemi Slovenci v tujini, dokaz ljubezni do rodne zemlje in njene kulture, izraz globoke vere v Boga in njegovo pomoč.

Končno pa je tudi dokaz, da klene mlade slovenske sile še živijo, ki tudi v teh težkih in bednih dneh niso niti malo omagale. Z vero v Boga in v blagoslov mučeniških krvnih žrtev gleda naša begunska družina ob izviru Drave z vedrim zaupanjem v bodočnost.

Božja volja naj se zgodi!

Ko se prvič javljamo, pošiljamo vsem trpečim Slovincem ljubeč bratski pozdrav.

Trd bodi, neisprosen, mož jeklen, kadar treba je braniti časti in pravde narodu in jeziku svojemu! (Jurčič: Tugomer.)

Iznajdljivost.

Iznajdljivost svetopisemskega oskrbnika je res vzorna. Zapravljal je gospodarjevo premoženje, zato je izgubil službo, za svojo bodočnost pa je znal dobro poskrbeti. Z dobroto si je pridobil prijateljev, ki so se pozneje čutili dolžne, da povrnejo usluge. Seveda, z imetjem drugega ni težko izkazovati dobrote. Iznajdljiv je pa le bil.

Morda zna kdo izmed nas še bolje poskrbeti zase in za svoje . . . Namreč s prijaznostjo, delavnostjo, dobro organizacijo in disciplino v skupnosti. Ne smemo pa pri tem uporabljati nemoralnih sredstev: laži, tatvine in tako dalje.

A svetopisemska prilika ni za to, da bi posnemali oskrbnika in vse otroke

tega sveta v trgovskih ozirih. Prekosili jih ne bomo. Ostanajo pač, kot je zapisano: "nasproti svojemu rodu razumnejši kot otroci luči". Zlasti, ker uporabljajo vsa sredstva, tudi nemoralna.

Posnemajmo oskrbnika v iznajdljivosti in gorečnosti za našo večno bodočnost. Ne bojmo se besede VEČNOST! To je resničnost, ki ni tako daleč od nas. Mnogi naši ljudje so že v njej zasidrani. Večnega življenja jim ne more nikoli nihče vzeti. To je del naroda, ki že živi in ki ne bo nikdar umrl. Tudi naša zemlja, napojena s krvjo mučenicov in solzami svojcev, vpije do neba: "Narod naš umreti noče!"

Ubogi katoliški naš narod! Zdaj ti ni dovoljeno, da bi bil skrben oskrbnik tega koščka zemlje, ki je last Gospodarja nebes in zemlje. Pa nikar se ne vtaplajmo v čustvih! Pregnanstvo iz zemelske domovine nam kliče v spomin besed sv. pisma:

"Pridobivajte si prijateljev, da vas, ko obnemorete, sprejmejo v večna bivališča."

Naši prijatelji so vsi tisti, ki smo z njimi v občestvu svetnikov. To so zveličani v nebesih, duše v vicah in kristjani, zlasti sorojaki na zemlji. Če pridobimo zase srca teh prijateljev, smo pridobili zase tudi božje Srce. Sprejelo nas bo vase. V njem je večno bivališče. Domovino smo našli, če smo Kristusa našli.

Kaj pa je z zemeljsko srečo našega naroda, z našo domovino?

Če smo našli pot v večno domovino in prijatelje, ki nas na tej poti podpirajo, smo našli tudi pot v boljšo bodočnost domovine in naroda.

Vatikansko glasilo o Slovencih

(Piše Osservatore Romano 15. junija.)

Čeprav je najstrožja kontrola že pod prvo okupacijo, pozneje pa še bolj po zmagi komunistov, skušala preprečiti, da bi se zvedela resnica o usodi slovenskega naroda, so vendar prišle do nas nadvse žalostne vesti iz Slovenije. Mnoge priče so potrdile njihovo verodostojnost.

Tako smo najprej zvedeli, da je bila nemška zasedba v Sloveniji zelo trda in kruta. Že prve tedne po zasedbi leta 1941 je bilo odpeljanih iz Slovenije, ki je bila pod nemško zasedbo, skoraj 95% slovenskih duhovnikov obenem z večino izobražencev in drugih vodilnih Slovencev — skupaj okoli 40,000 ljudi.

Isto jesen je bilo v severno Nemčijo izgnano vse prebivalstvo iz dveh okrajev, ki mejita na Ljubljansko pokrajino in Hrvaško — približno 60,000 ljudi. To je bil prvi del splošnega načrta za preselitev vsega slovenskega prebivalstva iz nemške zasedbene zone. Selitev se je vršila brez napovedi v nočnih urah. S seboj je smel vsakdo vzeti le ročni kovčeg in 250 Din. Premoženje in zemlja izgnanih je pripadla "Zavodu za utrditev nemštva na Gorenjskem in Štajerskem".

Moramo reči, da so bili vsi znaki slovenske narodne kulture izbrisani. Slovenci so dobesedno postali brezpravni. Več tisoč jih je bilo ubitih, ker so bili "uporniki". Natančno število in njihova imena bomo mogli šele kdaj pozneje dognati.

Fašistična zasedba je bila v začetku znosna, pod nemškim pritiskom pa je postajala vedno trša. Pred vsem jo je označevala pomanjkljiva javna varnost, ki bi morala braniti domače pre-

bivalstvo. Tako je brezpomembna komunistična manjšina po izbruhu vojne med Nemčijo in Sovjetsko Zvezo mogla ustvariti svojo teroristično organizacijo, ki ni bila naperjena proti okupatorju, ampak prav proti slovenskemu narodu samemu, ker je katoliški, protinemški in protikomunističen.

Potrjeno je, da so komunisti pobili na tisoče vodilnih, delavnih katoliških in demokratskih Slovencev, niso pa napadali nobenega tujerodnega predstavnika, da so tako mogli bolj neovirano preganjati vodilne Slovence. Nasprotno pa so okupatorji bili komunistom naklonjeni, saj so jih zalagali celo z orožjem, da so mogli v množicah moriti slovenske domoljube in sploh slovensko civilno prebivalstvo. Resnica je, da je padlo 60 slovenskih duhovnikov, stotine slovenskih izobražencev in 15—20,000 preprostih ljudi, da ne omenimo materialnega razdejanja.

Gotovo je, da bi se brez zaščite okupatorskih oblasti nikdar ne mogli uresničiti komunistični načrti. Ko se je zvedelo, da zapadni zavezniki ne bodo prišli na slovensko ozemlje, se je zgodil eden najbridkejših dogodgov v tej vojni. Prišlo je do bega množic slovenskega naroda v tistem trenutku, ko je svet slavil zmago nad nacizmom in fašizmom.

Iz domovine.

Ljubljana. — Obenem z Nartejem Velikonjem je bila ustreljena tudi žena nadporočnika Bana. Govori se, da je bil obenem s temi ustreljen tudi pisatelj dr. Joža Lavrenčič. — Generalni vikar in prošt Ignacij Nadrah je zaprt in z njim več duhovnikov. Imenovan je nov generalni vikar kanonik Anton

Vovk, dr. Kimovec je pa postal prošt. — Vsa komunistična glasila besne proti skrivačem in duhovnikom, ki so se baje "potuhnil". — Tudi pisatelj Finžgar prihaja počasi do spoznanja. V privatnem razgovoru je izjavil: To vodi popolnoma v komunizem. — Radijski poročevalec je izjavil, da je škof vsega kriv, tudi begunstva, ker je proglasil versko vojno. — Živilske karte imajo samo partiji komunisti. Jadikujejo nad slabimi prometnimi zvezami, češ da je okupator vse porušil. . .

Celovec. — V soboto 14. julija je minilo petnajst let, odkar je naš Prezvizišeni posvečen za ljubljanskega škofa. Spominjajmo se ga v molitvah.

Gertrauden pri Wolfsbergu. — V taborišču v tem kraju živi okoli 100 Slovencev.

Treviso. — V tem taborišču živi okoli 1,600 Slovencev. Počutijo se bolje kot begunci v drugih taboriščih. Tudi nove maše so imeli. Pet novomašnikov je darovalo prvo sveto daritev. Odprta je tudi gimnazija. S Poljaki v sosednjem taborišču živijo v tesnih prijateljskih stikih.

Opomba uredništva: Tako je bilo pač v mesecu juliju. Zdaj vemo, da se pozneje iz nam neznanega vzroka taborišče v Monigu (Treviso) razpustili in preselili begunce drugam. Kolikor vemo, naši ljudje zelo žalujejo za tem taboriščem.

P. B. A.

TUDI ŠKOFA SREBRNIČA PREGANJAJO

ŠE zmerom rad pogledam tisto podobico, ki mi jo je pred mnogimi leti dal škof Srebrnič in se na zadnji strani podpisal, da bi imel jaz spomin nanj in se ga spominjal v molitvah. Saj sem res imel moža zmerom rad, ker je bil zelo dobra slovenska duša. Daleč je otok Krk, kjer je bil škof Srebrnič duhovni pastir svoje črede, pa sem ga vendar imel ves čas, odkar se nisva več videla, pogosto v mislih. Ne samo, da me je njegova podobica spominjala nanj, tudi sem si večkrat mislil, kako neki se mu godi v tej strašni vojni, ki tudi hrvaškim otokom v Jadranskem morju ni prav nič prizanašala . . .

Več kot enkrat sem slišal med vojno, da se je škof Srebrnič zelo junaško držal in se je odločno potegoval za svoje ljudi pred laškimi fašisti. Če se prav spominjam, so tukaj še taki listi pohvalno pisali o njem, ki drugače nimajo dosti lepih besed o kakem katoliškem škofu. Dalje berem v letošnjem Ave Maria Koledarju, da je bil škof Srebrnič prvi, ki je obiskal slovenske interniranke na otoku Rabu. Mislil bi torej, da škofu Srebrniču komunisti, ki so zdaj na vladi v Jugoslaviji, ne bodo očitali stvari, ki jih nikoli ni zagrešil. Saj je bil pod fašisti celo aretiran in zaprt.

Zaradi tega sem se zelo začudil, ko mi je pred kratkim nekdo prinesel pokazat prepis iz komunističnega lista z imenom "Primorski Vjesnik" in sem z žalostjo bral zelo hude očitke, ki so v tem listu zapisani na osebo škofa Srebrniča. Ta članek je bil v "Primorskem Vjesniku" dne 3. junija tega leta.

Tiskan je v hrvaškem jeziku, jaz ga pa tu po slovensko povem, da bodo tudi bralci Ave Marije videli, kako komunisti napadajo tega moža, ki zasluži vse kaj drugega kot zmerjanje in metanje blata na svojo osebo. Iz tega se vidi, da komunistom ni za resnico, ampak samo za to, da grdiijo vse tiste, ki ne drže ž njimi. Če je pa kod tako visoko postavljen kot kakšen katoliški škof, do takega imajo še posebno veselje, da ga sramotijo in mu jemlje pred ljudmi dobro ime.

Ko sem prebral ta članek prepisan iz "Primorskega Vjesnika", nisem mogel reči kot da je Bog pripustil to grdobijo in da se izpolnjujejo besede Kristusove, da bodo pastirji njegove črede preganjani in zasramovani, pa naj bo še tako po nedolžnem.

Zdaj pa čitajmo, kaj so naprtili neprijatelji katoliških škofov mojemu dobremu prijatelju škofu Srebrniču. Ko bomo brali, vzdihnimo iz srca vsaj kratko molitvico za škofa Srebrniča, pa tudi za njegove preganjalce, da bi spoznali svoje krivično postopanje. Takole se bere v tistem komunističnem listu:

* * *

"Ven z banditom! Nočemo, da nam zločinci v duhovniški suknji zapeljujejo naše poštene svečenike! Proč s hlapcem okupatorjev, Srebrničem!"

"Tako je kričala množica naroda pred župniščem v Gražanih, kjer je bil Srebrnič nastanjen. Ko se je zvedelo, da je Srebrnič na Krku snoval načrte v prid Švabov in ustašev ter je zagovarjal ustanovitev njihovih garnizij v poedinih krajih, je prišlo z otoka Krka nekaj žen v Gražane. Možje teh žen so trpele pod Švabi in ustaši, zato so zahtevale, da Srebrnič pride ven iz župnišča. Takoj se je zbralo mnogo ljudi, ki so za-

htevali, da Srebrnič nemudoma odide iz tega kraja, ki je toliko storil za borbo, sedaj je pa postal zatočišče organizatorja sovražnih oboroženih akcij, največjega prijatelja okupatorjev in nasprotnika osvobodilnega gibanja — Josipa Srebrniča.

“Bila je opravičena bojazen, da bi množica Srebrniča linčala. Zato je narodna oblast ukrenila, da spravijo Srebrniča na varen kraj kot vojnega ujetnika, dokler se ne izvede preiskava o vsem, kar je Srebrnič počel zoper naš narod in naše gibanje. Pred župniščem v Gražanih so se odigrali dramatični prizori, ko je Srebrnič prišel ven in so ga odvedli v avto, s katerim je imel biti odpremljen naprej. Vsa besnost razjarjenega naroda se je izlila na glavo krvavega pastirja. Gnila jajca, pesek in kamenje, kletve mladih vdov in starih mater, ki so ostale brez svojih dragih, vse to je padalo nanj kot pravična kazen za tistega, ki je pozivljal krvočno Švabe in ustaše v boj zoper partizane. “Proklet bodi, črni zločinec, radi tebe sem izgubila sina!” Tako je vpila in dvigala roke v črno oblečena kmetica. “Radi tebe, gad, je poginil moj brat.” Tako je vzklikala druga v črno oblečena in objokana mlada žena in se je hotela na vsak način preriniti do Srebrniča. “Ljudje, ne dajte mu od tu, jaz ga hočem soditi!” Tako zopet kriči tretja vsa izmučena žena. “Peš naj odide bandit, ne pa z avtom! Smrt Srebrniču!” Tako je vzklikala množica in skušala prebiti kordon pred avtomobilom. Nekaj objokanih žen je grizlo in tolklo stražnike, prerinile so se do Srebrniča in mu pljuvale v lice.

Res je na ta način samo majhen del naroda oddolžil Srebrniču za njegovo protinarodno delovanje. Ali kdo bo

nadomestil vse tiste žrtve, katere je pogubil ta pokvarjenec s škofovskim križem na prsih? To bo opravilo veliko in pravično ljudsko sodišče. Skrbno se zbirajo podatki, dokazi in ostali material, ki bo pokazal pravo sliko o delovanju bandita v talarju — Josipa Srebrniča.”

* * *

Tako, vidite, piše o škofu Srebrniču omenjeni komunistični list. Lahko je nahujskati trpeče ljudi zoper kakega cerkvenega dostojanstvenika, čeprav je bil med vojno zmerom na svojem mestu kot kof in branilec svojega naroda. Zato onim ženam ne moremo zameriti, če so res tako nastopale zoper škofa, kakor smo tu brali. Ljudje lahko hitro izgubijo razsodnost, če jih kdo podžiga, kakor so jih tudi v tem slučaju voditelji komunistov. Za te voditelje je bilo dovolj, da škof Srebrnič ni potegnil s komunisti, ker mu njegova vest tega ni dovolila. Zdaj pa ne povejo, da je to vsa njegova krivda. Izmisлити se morajo, da je bil “narodni izdajalec”.

Tisti, ki so med vojno škofa Srebrniča hvalili in zraven sramotili druge škofofe, zdaj tako ravnaajo ž njim. Zato rečem še enkrat, kakor sem že rekel, Bog ga podpiraj v njegovi veliki bridkosti, da bo vse obrnil za spreobrnjenje svojih preganjalcev. Mi pa tudi molimo zanj, da bi se ž njim zgodilo vse tako, kakor Bog ve, da bo dobro za katoliško cerkev, o kateri vemo, da bo zmerom preganjana, pa nikoli premagana.

P. John K. Ferlin

TONČE S SLOMA

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal P. Bernard Ambrožič

(Konec)

ENOINDVAJSETO POGlavJE: ZADNJE SREČANJE.

SEDEM let je poteklo, odkar sta se Tonče in Nežica poslovila od Sloma. Dijak je vestno nadaljeval svoje šolanje v Celju, na počitnice je zahajal k svojemu dobrotniku v Olimje. Le redko je mislil na nekdanje lepo življenje na Slomu, redko je zahajal tja. Na Nežico in Blažeta je skoraj čisto pozabil.

Tako je končno prišel dan 25. septembra 1824. Tonče je sedel v svoji sobi olimskega župnišča in je bil oblečen v duhovniški talar. Sedemnajst dni poprej ga je bil krški škof Jakob Pavlič posvetil v mašnika. Bilo je na praznik Marijinega rojstva.

Tako imamo zdaj pred seboj Tonča s Sloma kot novomašnika. Jutri, na 16. nedeljo po binkoštih, bo zapel v župnijski cerkvi v Olimju svojo novo mašo. Samo po sebi se mu je zdelo razumljivo, da daruje svojo prvo Daritev v Olimju, ne morda na Ponikvi. Pod streho velikega dobrotnika in duhovnega očeta Jakoba Prašnikarja je bil že dolgo njegov dom.

Tonče je tisti večer globoko razmišljal visokost svojega poklica. Sedel je pri mizi, prebiral majhen zvešček, ki je ležal odprt pred njim, in še si je zapisoval vanj svoja čustva in misli. Najprej je pogledal na tisto stran, ki je pravila o njegovem povišanju v prvi višji red, subdijakonat. Tam je bral, kar si je bil zapisal v zvešček dne 28. avgusta istega leta:

“Blagor čistim v srcu, ker bodo Boga gledali. Če imaš kakšnekoli čednosti in sloviš po kakšnemkoli delu, če nimaš pasu čistosti, boš vse vse vlekel po zemlji. Čujte in molite, da ne padete v skušnjava.”

Tako je bral Tonče v svojem zvezku in si je na novo vtisnil v srce lepe besede. Potem je obrnil list in poiskal mesto, kjer je pisal v svoj zvezek tisti dan, ko je prejel drugi višji red, dijakonat. Bral je:

“Spomni se: Vzemite moj jarem nase in učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen, in našli boste mir svojim dušam.”

Vdano je nagnil glavo in na tihem na novo obljubil Kristusu, da se bo vedno po teh besedah ravnal.

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA

P. B.

V ognju se čisti zlato — to je že zelo star izraz. Tudi sveto pismo ga pozna. V težkih in žalostnih časih je zmerom najti tudi svetlih reči. Kjer je pokvarjenost velika, zraste sredi nje čednost toliko više. Veliko hudega in žalostnega prihaja do nas iz naše stare domovine. Čisto napačno bi pa bilo, če bi hoteli le v tisto žalost obračati oči, zgledov velikih duš pa ne bi hoteli videti. Vedno več zvedo tudi o tej strani življenja na slovenski Kalvariji. Sicer večinoma bolj splošno, podrobnosti ne pridejo tako hitro. Trdijo pa, da silnih junaštev krščanstva prav tako ni manjkalo in še danes ne manjka v starem kraju, kakor ni manjkalo nelepkih reči. Počasi bomo zvedeli tudi za marsikaj takega. V nekem pismu se bere: “Kaj bi Ti lahko napisal in še koliko več ustno povedal, ako bi bilo mogoče, o teh najbolj žalostnih dneh slovenske zgodovine, ko se je vršila in se še vrši v naši domovini ogromna junaška borba med dobrim in zlom. Vedi, da so istočasno, ko je stvar nad vse žalostna, to tudi najveličastnejši svetli trenutki v herojski borbi, ki je našemu narodu vtisnila neizbrisen pečat mučeniškega ljudstva pred Bogom in vero. Naš narod si

Obrnil je list in poiskal mesto, kjer je pisal v zvezek tisti večer po mašniškem posvečenju:

“Ti si duhovnik na vekomaj. To storite v moj spomin. Prejmite sv. Duha. Katerim odpustite grehe, so jim odpuščeni, katerim jih pridržite, so jim pridržani. Veste, kaj sem vam storil? Bodite moji posnemavci kakor jaz Kristusov.”

Tako in podobno si je bil Tonče pisal najlepše besede, ki so mu prihajale na misel tiste prazniške dni. Nocoj ga je navdajalo še prav posebno globoko čustvovanje, ko je razmišljal, kaj se ima zgoditi žnjim drugi dan. Vzel je pero in se nagnil nad zvezek. Začel je pisati:

“Posvečena so moja usta, naj govore svete reči! Posvečene so moje roke, naj delajo svete reči! Posvečene so moje oči, naj gledajo nebeške reči! Jaz živim, pa ne več jaz . . .”

Tisti hip je potrkalo na vrata. Tonče se je zganil in začuden pogledal proti durim. Vstopil je Prašnikar in z nekim zagonetnim vprašanjem na licih, z nasmeškom na ustih, obstal pred novomašnikom.

“No, saj vem, da tudi to že znaš, pa vseeno ti naprej povem, da ne boš jutri v zadregi. Ko človek prvič kak sveti zakrament deli, je lahko neroden, če se poprej dobro ne pripravi.”

Tonče ni ničesar razumel. Prašnikar se je zagonetno nasmehnil.

“Jutri po novi maši boš imel poroko. Tu v knjigi za vsak slučaj še enkrat pregledj tozadevne obrede, da boš vse dobro naredil. Drugo naj te nič ne skrbi, sem že jaz vse potrebno uredil in dobil predpisana dovoljenja.”

Tonče je vzel knjigo, vprašal ni nič. Želja gospoda Prašnikarja mu je bilo povelje. Čemu bi spraševal, kako in kaj, ko bi ga to samo motilo v prelepah mislih na jutrišnji dan? —

V najlepšem, skoraj nebeškem razpoloženju je drugi dan stopil k oltarju. Slovesnost je trajala od enajstih do dveh. Pridigal je gospod Prašnikar in je izlil v svojo pridigo vse, kar mu je bilo v srcu že od onega časa, ko je začel spoznavati Tonča na Ponikvi na Slomu. Globok molk je vladal v nabito polni prostorni cerkvi, ko se je blagi pridigar obrnil k novomašniku in mu s slovesnim glasom prigovarjal:

“Prijetelj, pomakni se više!”

Nežno se mu je zmeščal glas, ko je spet spregovoril, naravnost Tonču v srce:

“Anton, pomakni se više! Rojen si sicer iz nizkega stanu, zapuščen od staršev, ker jih je Bog zgodaj k sebi poklical. Poniževal si se sam, bil si doslej zvest služabnik božji, zato te je Bog povišal in čez veliko postavil.

je postavil v teh letih tako veličasten spomenik, da bi človek kar stal in strmел, in bi sam svojega naroda več ne spoznal, če bi ne poznal vseh njegovih potov teh let.”

Rajna Marija Slapšakova,

ki je umrla med to vojno v Ljubljani, je eden tak zgled. O njej nam poroča njen dušni voditelj, ki je rajnico vseskozi poznal. Piše: “Čim bolj je Marija trpela, toliko bolj je rasla v Bogu. Že ko se je zdravila na Golniku in začela živo spoznavati pomen trpljenja, se je poglobila v Boga. Pozneje je študirala visoko šolo v Padovi. Tuje mesto in visokošolski študij njene duše ni izpraznil, njenih možganov ni napihnil. Ostaal je velika žena in poleg svojega študija našla časa, da je delala za begunce in izgnance čudovita dela. Strmel bo, kdor bo o njih bral. Pa danes jih ne mislim opisovati, ker želim biti kratek. — Na smrt bolna se je tik pred doktoratom vrnila domov. Začel se je končni boj za življenje, pa je vedela, da brez upa, ni zmage. V tistih težkih dneh, ko se dostikrat nismo smeli premakniti od doma in včasih še k sv. maši nismo smeli, sem jo vendar toliko obiskoval, da sem ji mogel dati vsaj odvezo. Čimbolj je šlo proti koncu, toliko bolj je bila božja.”

Poročilo nadaljuje: “Za našo v materializmu in komunizmu zaverovano inteligenco se je rajna Marija ponudila Bogu v spravno žr-

Počastil te je pred svetom, toda ta čast ne bo zastonj. Sedež, na katerega si se vsedel, ni mehak. Postavljen si na svečnik, da boš svetil vsemu svetu s svojim vedenjem in svojim naukom. Učenik boš krščanskemu ljudstvu, tolažnik žalostnim, zdravnik na duši bolnim. Prijatelj, pomakni se više."

Tako je pridigarju tekla beseda in zadevala poslušavcem najnežnejše strune srca. Malokdo si je pa mogel zadržati solze, ko je pridigar posegel s par besedami v najtežje dni preteklega novomašnikovega življenja.

"Ali se spomniš, preljubi moj Anton, na tisto uro, ko sem prišel k tebi v Celje in ti naznanil, da nimaš več matere? Ali še veš, kako si se takrat bridko razjokal? Ali pa tudi veš, kako sem ti takrat dejal, da želim doživeti ure, ko ti bom lahko vse iz duše povedal, kaj sem takrat mislil o tebi? Glej, danes to lahko povem, naj sliši vsa moja fara. Pa ne bo nič posebnega. Že takrat sem bil trdno prepričan, da ti je znana visokost in častitljivost duhovskega stanu. Čemu naj bi ti danes prigovarjal, da spoznaj tudi milost božjo, ki te je poklicala v ta najimennitnejši stan, da si odslej maziljenec Gospodov . . . O, bodi, moj Anton, prosim te, zvest služabnik Gospodov, vojskuj se kakor trden vojak za postavbo božjo. Kakor si bil dosedaj zgled mladeničem, tako bodi zanaprej zgled vsem, ki bodo tvoji skrbi izročeni . . ."

Še in še je govoril gospod Prašnikar. Sam je čutil, da že dolgo ni s tako lahkoto govoril, s takim prepričanjem lil iz sebe besede. Strme so ga poslušali verniki, vsa cerkev je slutila, da sta si Prašnikar in Tonče vse več ko samo pridigar in novomašnik. In Tonče je sedel na svojem prostoru kakor zamaknjen, kakor bi sprejemal vase besede z drugega sveta. Kaj bo le iz tega mladeniča čez nekaj let? Nehote so si poslušalci stavliali taka vprašanja.

Dolga je bila pridiga, nikomur predolga. Čudno je pa pretresla vso cerkev sklepna pridigarjeva beseda, ki je bila kakor globok vzdih po skrbno opravljenem delu in kakor slovo od dni, ki so bili, pa jih nič več ne bo:

"In zdaj odpusti, Gospod, svojega služabnika v miru, ker so videle moje oči tvoje zveličanje, ki si ga pripravil pred obličjem vseh narodov. Amen!"

Ali je gospod Jakob res toliko zidal na tega svojega varovanca? Ali si je bil res vzel za življensko nalogo, da tega mladega fanta pripelje k oltarju? Če ni bilo tako, čemu se je ob koncu pridige postavil v vlogo starčka Simeona in bil pripravljen takoj oditi s sveta . . .?

Ko so po končanem opravilu novomašnika v častnem sprevedu v spremstvu duhovnih sobratov, belooblečenih deklic in številnega ljudstva med slovesnim zvonjenjem in

tev. Nič ni tožila o svoji hudi boleznii. Injekcij in olajšav ni marala, čeprav je od bolečin križana in v smrtnem potu prepotena neizmerno trpela. Z nasmehom na ustnah! Bog ji ni prizanašal in ji je nalagal zunanje in notranje križe. Ločiti se je morala od domačih in zadnje čase preživela močno osamljena v bolnišnici pri dr. Debevcu, kjer je tudi dočakala smrti. Tiste čase smo preživeli v Ljubljani v neprestanih zračnih alarmih. Zato je dobivala Marija prav malo obiskov. Hrane je bilo malo in zdravil ni bilo na razpolago. Kako potrebna je bila Marija odpočitka, pa ga ni bilo zanjo. Nas vse je mučila negotova prihodnost in nič manj razburljiva sedanost. Marija je bila v skrbeh za narod, za domače, za vse. Pa je vse junaško prenašala. Kako je zmogla? V zavesti, da se žrtvuje za bližnjega. Zlasti v dolgih nočeh brez spanja je neprestano obnavljala svojo vdanost in obnavljala žrtve."

H koncu beremo v poročilu še to: "Zadnje mesece je preživela v moči svoje trojne obljube. Prostovoljno se je odpovedala vsemu zemeljskemu bogastvu in hotela preživeti vse dni življenja v kar največjem uboštvu. Obljubila je Bogu devištvo in pokorščino Cerkvi. Tako je hotela nadomestiti Bogu za žalitve onih, ki so tako brezmiselno drveli za apostoli komunizma in niso poslušali papeža, škofa in duhovnikov. Zlasti je blago dekle

pokanjem topičev odvedli iz cerkve, je bil Tonče ves poln setih misli. Kar samo od sebe je pelo iz njega, kar si je pozneje v prvem prostem hipu zapisal v zvezek: "Moja duša poveljuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju . . ."

Zelet si je, da bi mogel ostati sam, ves amišljen v svoja notranja čustva. Ali nova maša je nova maša in novomašnik se mora vdati navadam, ki zahtevajo za tako priliko tudi kaj zunanjega veselja, zabave, družabnosti. Posebno v tistih časih in v tistih krajih v bližini Sotle je bila navada, da se je takoj po novi maši razvila velika ljudska veselica. Tonče, ali kakor ga moramo zdaj tudi mi imenovati, gospod Anton, se temu ni mogel izogniti. Vendar sta se bila z župnikom že poprej domenila, da se mora zunanja slovesnost po novi maši vršiti kar moč na kratko in brez velikega šuma. Posebno sta dala razglasiti med ljudi, da ne bo dovoljen to pot nikak — ples!

Pa kaj boš, ko je pa pridrvelo skupaj toliko naroda, celo od onstran Sotle s Hrvaškega, da je bilo v vasi po cerkvenem opravilu kakor semenj. Komaj je gospod Anton odložil plašč in druga cerkvena oblačila, že se mu je predstavila delegacija družic, ki so povedale, da so govorile z gospodom dekanom zaradi plesa in je rekel, da naj se ples dovoli. Saj ne bo nič hudega in nič nerodnega, to slovesno obetajo, naj se še gospod novomašnik vda-jo in vse bo dobro.

Gospod Anton je bil še ves zamaknjen v svojo in Marijino pesem: Moja duša poveljuje . . ., pa so ga dekleta potegnile s kruto roko v tako nečedno vsakdanjost. V njem se je dvignil upor, sveti ogenj mu je zagorel v očeh. Obrnil se je proti narodu, ki se je bil nabral v bližini in prežal na novomašnikov odgovor dekletom. Sam ni vedel, odkod je dobil njegov glas tako moč, kako mu je šla roka v vis, da je bil bolj podoben preroku kot plahemu novomašniku:

"Dragi moji, tega nikoli ne dovolim! Primicija naj ljudi bolj spodbuja ko raztresa. Naj bo prizor za angele in ne komedija časovnega duha!"

Poparjene so odšle dekleta in narod se je molče obrnil pripravljat si drugačnih zabav. Novomašnik je čutil, da je veliki dan pokvarjen zanj in za svate. Ali ostal je trden in sam dekan se mu ni upal več prigovarjati.

Kmalu je pa stal Tonče pred novim iznenadenjem, ki mu ni prinesel neprijetnih občutkov, samo zares iznenadil ga je. Popolnoma je že bil pozabil na sinočnje župnikovo naročilo, da naj ponovi obrede za poroko. Ko so pa poobedovali, je stal pred njim Prašnikar in ž njim poročni par, ki ni bil Tonču na videz nič znan.

"Gospod Anton, tale dva čakata nate, da jim popol-

bolelo, ko je vedela, da so tudi nekateri duhovniki hoteli več vedeti kot višja cerkvena oblast. Zanje se je prav posebno žrtvovala. Obetala je, da bo zanje v nebesih prav posebno prosila. Kot njen dušni vodnik, ki te naloge nisem bil vreden, sem trdno prepričan, da se nam bo šele v nebesih odkrilo, kako velike reči je Bog storil rajni Mariji in koliko blagoslova nam še vedno prihaja po njenih priprošnjah." — Toliko o rajni Mariji.

Pa še par stavkov iz pisma

P. Hudoga Brena: "Kar je doma še dobrega naroda, se je tako pojeklenil v veri, da o kakih kompromisih z novo ideologijo noče ničesar slišati. Oni, ki so v zadnjem času pribežali čez mejo, vedo povedati o čudovitem duhovnem prenovljenju. Strašno trpljenje vsepovsod. Težko je reči, če bolj trpe naši begunci ali veren narod doma. Lažje govorim o beguncih, ki so bliže in nam bolj pred očmi. Težko, zelo težko je njihovo življenje v lagerjih. Stradajo, kakor živina spijo na tleh, pozimi bodo brez dvoma prezebali, da bo groza. Pa kljub temu poznajo le eno pesem: Nič ne de, kakor je božja volja, kakor Bog hoče. Če nas tudi nazaj v mesnico pošljejo, naj bo vse Bogu v čast in v spravo za odpadništvo mnogih. Mnogi inteligentje, ki bi si že mogli kako pomagati, hočejo deliti usood taboriškega življenja s preprostim narodom in odklanjajo vse predpravice. Užitek je brati

dne pred litanijami blagosloviš zakon, ki sta si ga namenila skleniti. Tvoja stara znanca, pa sta si zaželela te prijaznosti od tebe."

Zala nevestica je stala pred novomašnikom in ga polzvedavo, pol plaho pogledovala. Poleg nje je stal postaven ženin, ki se je tudi v žudni zadregi posmihal. Novomašnik jima je segel v roke in se skušal spomniti.

"Stara znanca? Odkod?"

Nevesta je zardela, kakor da ji hoče kri lica prodreti. Povesila je oči in skoraj dahnila: "Nežica..."

Gospod Anton se je tako silno zavzel, da ga je vrglo korak nazaj. Tudi njemu je šinila živa rdečica v lica. Tedaj je spoznal ženina, skoraj burno stopil k njemu in ga zagrabil za obe roki:

"Blaže!"

Fantu se je milo storilo, ko je videl, kako veselo iznenaden je bil novomašnik. Nekaj je stisnilo v grlu in sumljivo je mežikal z očmi. Hitro se je otresel in spoštljivo vprašal:

"Gospod novomašnik, ali Nežice res več ne poznate?"

Tonče je bil vesel, da je z burnim pozdravom Blažeta lahko prikrikl veliko zadrego, ki mu jo je prinesla deklica, tako nepričakovano iznenada stoječa pred njim.

"Seveda jo zdaj poznam, kaj bi je ne! Pa kje sta se tako čudno vzela, kakor bi iz neba treščila predme?"

In je tudi Nežici ponovno stiskal roko kot dobri znanki iz "starih časov".

"Kako si se pa potegnila v teh letih in kako si postavna! Tak vidva sta zdaj ženin in nevesta! Lej, lej, kdo bi si bil mislil!"

"Sedite, otroci, in pogovorite se malo. Vidva pa povejta gospodu Antonu, kje sta se našla in kam mislita zdaj. Kar po domače, saj je gospod Anton v resnici še vedno stari Tonče s Sloma."

In je odhitel po drugih opravkih. Mladi so res sedli in Tonče je pozorno poslušal zgodbo Blažeta in Nežice, ki je bila močno zanimiva. Žal, da bralec in bralka ne bosta zvedela zanjo, ker ni namenjeno, da bi se z njo bavila pričujoča povest.

Čas je potekel in cerkev se je napolnila za popoldansko pobožnost. Preden so izpostavili Najsvetejše in zapeli litanije Matere božje, sta Blaže in Nežica z majhnim spremstvom stopila pred oltar in njujin mladostni prijatelj je napravil na njima velik križ in jima želel v zakonskem stanu veliku blagoslova:

"V imenu Očeta in Sina in svetega Duha!"

Mlada zakonca sta se obrnila in odšla spred oltarja. Vseh oči so bile vanju uprte in v njih se je brala misel:

njihova pisma. Prav zadnje čase sem jih spet nekaj prejel. Kar ponosni so, da morejo trpeti za Boga in vero. Samo o tem govore, kako dober jim je Bog. Tu se je pokazal uspeh obilne molitve v preteklih letih, o kateri so mnogi verjeli, da je bila zastoj. Na videz ni bila uslišana, ni prinesla svobode, za katero je narod toliko molil. Vsaj zdaj še ne. Pa je na drugi strani rodila toliko krščanskega junaštva, kakoršnega smo bili vajeni samo iz buke poznati."

Nekdo piše svojemu prijatelju v Ameriko:

"Škof Rožmanu se še ni posrečilo, da bi prišel v Italijo. Je pa na varnem. Rotim Te, da ne verjameš tistih grdih klevet, ki jih mečejo nanj. Moli zanj in drugim ga pripočaj v molitev. Mnogo trpi po nedolžnem kot begunec za grehe zapeljanega dela naroda. Verjemi, da mnogo trpi. Me ne je pooblastil, da Ti sporočim to njegovo prošnjo: Molite zanj." — Naj verjame ta dopisnik in naj verjame škof Rožman sam, da se količkaj pametni ameriški Slovenci ravnajo po tem. Ne, nas ni treba "rotiti", da naj ne verjamemo onih klevet. Dobro razumemo položaj in vemo, kaj nam je misliti in kaj storiti. Ravno te mesece je minilo deset let, odkar je škof Rožman odšel od nas po svojem kratkem obisku med nami. Čeprav nismo posebej praznovali na primer desetletnice lepih slavnosti v clevelandskem Kulturnem vrtu, katerim je načeloval škof

“Prav krāsen par sta! Takih nevest pa ni mnogo v Olimju!”

Le malokdo je vedel, odkod sta se vzela.

Gospod Anton je pa koj nato prijel za monštranco, se obrnil proti ljudem in krepko zapel:

“Tantum ergo — Sacramentum!”

* * *

Človek bi mislil, da je moralo tako nenadno srečanje z dvema dragima osebama iz dijaških let našega novomašnika precej raztresti. Pričakoval bi, da je Tonče, hočem reči: gospod Anton, vsaj za nekaj ur pozabil na svojo globooko duhovnost in je komaj čakal, da se bo po popoldanskem cerkvenem opravilu še razgovarjal ž njima in obujal lepe spomine na nekdanja leta. Kako naravno bi bilo, da bi se v prijaznem pogovoru spet enkrat nasmejali ob misli na Zupančičevo povest o celjskem mostu, pastirju iz Savinjske doline in njegovem čudovitem psu. Samo od sebe bi prišlo, da bi se spomnili tudi na božjo pot na Kalobju in polno takega.

V resnici je pa bil Tonče tisti dan pregloboko zamišljen v svoj visoki poklic, da bi se dal zmotiti prijetnostim in še tako nedolžnim spominom iz let, ki so bila, pa jih več ne bo. Takoj po prihodu iz cerkve se je odtrgal celo od drugih svojih svatov in je šel v svojo sobo. Segel je po zvezku in zapisal vanj:

“Poveljučuj, moja duša . . .”

Potem si je napisal več točk, ki naj bi bile vodilo njegovega duhovniškega življenja, kakor si ga je zamišljal na svoj najlepši dan — na dan nove maše. Ena teh točk je bila — kdo ve, če mu je ni navdahnilo revno srečanje z Blažetom in Nežico? —:

“V preostalem prostem času gojiti slovenščino, to se pravi, čitati in spisovati slovenske knjige. Vse pa v večjo čast božjo in prid slovenskega ljudstva . . .”

Med tem sta Blaže in Nežica odpotovala in nikoli več se niso videli iz lica v lice. —

Novomašnik Tonče je še nekaj kratkih tednov ostal pri svojem dragem Prašnikarju, potem je dobil škofovo pismo, naj gre za kaplana na Bizeljsko.

Tako se je pričelo njegovo dušnopastirsko delovanje. Že takoj tisto leto in vsa poznejša je bil preveč zaposlen, da bi imel čas misliti na svoja prijatelja iz dijaških let, ali morda celo “sanjariti” o tistih lepih časih. Skoraj nikoli ni pomislil nanju, vse tja do leta 1842, ko je bil že župnik v Vuzenici ob Dravi, poleg tega pa škofijski šolski nadzornik . . .

Takrat se je rad sprehajal ob Dravi s svinčnikom in papirjem v roki. Pogosto je obstal in si pisal razne opazke. Sestavljal je novo učno knjigo za šolsko mladino, posebno za otroke v takozvanih “nedeljskih šolah”. Mno-

Rožman, njegovega obiska in njega samega nismo pozabili. Spominjamo se ga v molitvah in želimo mu, da bi se kmalu izkazalo pred vsem svetom, kako neosnovane so one klevete, ki nanj lete.

○ **Tereziji Neuman iz Bavarije** se zdaj po vojni spet več in več sliši in bere. Tudi ameriški vojaki jo pogosto obiskujejo in poročajo o njej. Eden naših slovenskih vojakov, Jožef Starc iz Clevelanda, piše o svojem obisku pri Tereziji Neuman tako:

“Prav iznenadila me je njena živahnost in šaljivost. Na oči je je samo zdravje. Oblečena je v nekako črno haljo, skoraj tako kot nune. Na glavi ima belo ruto, šerpo. Lahko smo videli na njenih dlaneh na zunanji strani napol zaceljene rane kakor od žebljev. Ni nam naravnost pokazala svojih ran, pa ima pri govorjenju navado, da stiska in spet steguje pesti. Stara je okoli 47 let. Angleško ne zna popolnoma nič, z našimi fanti je pa rada govorila in se šalila v svoji nemščini. Okoli 20 ameriških vojakov je bilo skupaj, ko smo jo obiskali. Stanuje v prav siromašni hiši takoj zraven cerkve. Šli smo kar v hišo in njen osebni zdravnik nam je pripovedoval o Tereziji. Bil je njen in župnikov zdravnik že zadnjih 18 let. Zdravnik nam je povedal, da Terezija že celih 17 let ne je in ne pije. Nato nam je pokazal fotografije, ki kažejo, kako Terezija trpi, kadar se na njej ponavlja Kristusovo

go truda ga je stalo, ali proti koncu leta je bila knjiga prirejena za tisk.

Samo eno je še hodilo po glavi gospodu Antonu. Knjiga je prirejena, pripravljena za tiskarja, eno ji še manjka — primernege naslova. Zavedal se je, da bo njegova knjiga nekaj novega, nekaj času primernege, gotovo bo narod z veseljem segel po njej. Ni vseeno, kakšen naslov naj ima.

Gospod Anton je dolgo premišljal. Že med tem, ko je spisoval poglavje za poglavjem svoje knjige, mu je misel neprestano uhajala na nekdanji Slom, na nekdanjo Ponikvo, na ponikovsko "univerzo" in na vsakega učenca in na vsako učenko posebej, ki so hodili ž njim v šolo, oziroma jih je pozneje kot dijak sam učil. Pri vsaki besedi, ki jo je zapisal v knjigo, je razmislil, kako bi jo otroci razumeli, kako bi sami v svoji otroški preprostosti stvar povedali in kaj bi si zraven mislili.

Tiste dni je bilo, da je tudi Goleževa Nežica zažive-la v spominu gospoda Antona kot še nikoli poprej. Nič se ni branil ugodnih spominov, nič ga niso raztresali. Zdaj je bil mož, utrjen proti vsakemu mehkužnemu občutju. Nič ga ni prevrglo v njegovem zrelem čustvovanju, ko je včasih v duhu Nežico posadil predsed na namišljeno klop in se dal od nje učiti, kako naj to in ono zapiše v kako poglavje knjige. Celo zahvalil se je deklici v mislih od časa do časa, da mu je toliko pomagala pri spisovanju tistih bukev, ki so kmalu postale slavne in — gospod Anton ž njimi.

Nekega dne, ko je skušal najti naslov svoji knjigi, je spet stala pred njim Nežica. Ne zares, ali bilo mu je, kakor da je živa resnica. In glejte čudo — poleg nje je stal Blaže, pa ne tak kot na dan nove maše v Olimju. Bil je kakor tiste čase na Slomu, ko je bolj od daleč in skoraj sramežljivo lovil na ušesa, kar so drugi pod Tončevim vodstvom ugibali in uganili iz učenosti tega in drugega sveta.

Tedaj se je zgodilo, da je gospod Anton nenadoma obstal, z naglo kretnjo segel po papir in svinčnik. Oblič-je se mu je razjasnilo, kakor se razjasni človeku, ki je dolgo iskal, nazadnje pa — našel več kot je iskal.

Čutil je, da se mu trese pisateljska roka, ko so pod svinčnikom nastajale besede:

"BLAZE IN NEŽICA V NEDELJSKI ŠOLI".

Spodaj je dostavil:

"Spisal Anton Martin Slomšek, fajmošter v Vuze-nici".

trpljenje. Po eni strani je pogled na te slike nekaj strahotnega."

Da se nadnaravne moči ču-dežno razodevajo tudi v naših časih, o tem ne more biti nobenega dvoma. Saj čitate na primer v našem listu, kaj se je zgodilo v portugal-ski vasi Fatima. Seveda vam je tudi Lurd dobro znan in veste, kaj se tam še vedno godi. Ne smemo pa prehitro verjeti, ako pride od kod kakšno poročilo, da je kdo videl kakšna nadnaravna prikazovanja. Treba je zme-rom pokorno počakati na iz-javo višjih cerkvenih oblasti. Tako je bilo pred kratkim v kanadskem mestecu Val D'-Or, ki nam je že znano zara-di tega, ker so tam tudi Slo-venci. Morebiti jih je še ved-no kakih 50. Tam je bilo pred kratkim, da je neka 13 letna francoska deklica "vi-dela" pri neki votlini sv. Frančiška Asiškega. Hitro so ji ljudje verjeli in začeli "ro-mati" na tisto mesto. Toda izkazalo se je, da ni bilo res. Deklica se je kmalu izdala, ker je skušala delati silno re-klamo in napraviti iz svoje storije bolj nekak cirkus kot resnično pobožnost. Cerkve-na oblast je vse natančno preiskala in dala prečitati z zseh prižnic izjavo, da se ne da o dekličinem pripovedo-vanju ničesar dokazati. Ka-dar je kako prikazovanje resnično, skrbi Bog za "re-klamo" sam. Saj veste, kako je bilo v Lurdu. In če boste brali do konca o Fatimi, bo-ste vedeli, kako je bilo tam. Previdnost in potrpežljivost

je pa povsod potrebna, da se kake prazne marnje ne zamenjajo z božjo resnico.

O pomanjkanju duhovnikov prihaja tožba iz češke. Posebno se pa z žalostjo opazja, da ni med mladino novih poklicev. Škofje naročajo duhovnikom, naj večkrat pridigajo o poklicu za duhovniški stan. Trdijo, da na primer v škofiji Litomerice za 450 župnij ni nič več ko 170 duhovnikov. To je slabo znamenje za napredek verskega življenja na češkem.

Katoliški škofje v Jugoslaviji so v septembru izdali skupen pastirski list, ki se je baje bral po vseh cerkvah. V njem se škofje bridko pritožujejo nad preganjanjem Cerkev od strani sedanje komunistične vlade. Ker mislimo, da bo ta pastirski list natisnjen med nami v drugih katoliških listih — upamo, da tudi v Glasilu KS-KJ — se ne bomo na tem mestu dalje bavili ž njim. Samo opozorimo nanj, da ga boste brali, kjerkoli ga najdete v tisku. Iz tistega

branja boste lahko sami presodili, kakšna "svoboda" vlada v Jugoslaviji za katoličane . . .

Toda videti je, da ne bo dolgo, ko bo moral komunistični diktatorski pritisk popustiti. Če so se duhovniki "drznili" čitati ta pastirski list katoliških škofov s priznico, je to znamenje, da "vlada" nima nad njimi popolne oblasti. Če je velika večina ljudstva zoper preganjanje Cerkev, svetni oblastniki ne morejo dolgo zavirati verskega življenja, tudi svobode Cerkev ne. Že samo to, da so duhovniki oni list javno brali, je znak, da se ni bati popolnega zatrtja Cerkev. Dober znak je tudi to, da je na primer župnik dr. Arnejc, kakor se poroča, javno v cerkvi povedal, da one spomenice Kidriču, o kateri smo zadnjič pisali, noben duhovnik ni podpisal. Bila jim je torej pripisana na povelje vlade. In dalje se čuje, da zagrebški metropolit dr. Stepinac pogumno nasprotuje vladnim naredbam o zatiranju Cerkev. Večkrat so ga

komunisti že zaprli, pa so ga morali na zahtevo zaveznikov spet izpustiti . . .

Od drugod, kjer so komunisti na vladi, pa poročajo še boljše novice kot iz Jugoslavije. Na češkem, na Mažarskem, v Avstriji in drugod se sploh komunisti niso upali tako ostro nastopiti zoper Cerkev kot so to poskušali v Jugoslaviji. Drugod redno izhajajo celo razni katoliški dnevnik, kar je za enkrat v Jugoslaviji nezaslišano. Mnogo pomaga poleg domačega odpora od strani katoličanov tudi javno mnenje v zunanjem svetu. Tudi mi lahko mnogo storimo za povratek verske svobode v našo staro domovino, če odkrito nastopamo zoper komunistično divjanje nad našimi rojaki in ne skušamo pred svetom olepšavati reči, ki so same na sebi grde. Komunisti bi radi skrili svoje početje pred zunanjim svetom, ker se boje svetovnega odpora. Vsak, kdor kakorkoli podpira komuniste, čeprav samo z olepševanjem njihovega početja, škoduje katoliški stvari.

NAROČITE SI BOŽIČNE KARTE, TAKOJ. NAJBOLJ RAZNOVRSTNE KARTE IMAMO V SLOVENŠČINI IN ANGLEŠČINI. BOŽIČNE KARTE SO RES VZETE PO DUHU PRAZNIKOV.

ENA ŠKATLJICA STANE SAMO DOLAR.

ŠE IMAMO NEKAJ KOLEDARJEV V ZALOGI. 1. 1946. NAROČITE GA SVOJIM PRIJATELJEM IN ZNANCEM. LEP DAR BO TO OD VAŠE STRANI.

POSLALI GA BOMO NARAVNOST NJEMU Z VAŠIM POZDRAVOM. - - - **Cena: dolar.**

SV. ROŽNI VENEC

**Druga skrivnost žalostnega dela:
Ki je za nas bičan bil.**

Pilat je skušal Jezusa oprostiti. Bil je prepričan, da je Jezus nedolžen. V resnem, trpečem, vdanem, potrpežljivem izrazu obraza Gospoda, pač ni bilo čitati nobene krivde hudodelca. Pilat je dobro vedel, da so mu poslali Jezusa v obsodbo voditelji judovskega ljudstva le zato, ker so bili nevoščljivi Odrešniku. Duhovniki, pismarji, farizeji — vsi so mu bili gorki, ker je ves narod drl za njim. Iskali so prilike, da bi se ga iznebili za vedno. In zaželjena priložnost je tu . . . In on, Pilat, naj tem hinavcem pomaga . . . Ne boš! Prav do grla je že sit prerekanj z voditelji. Pa mu zabrusijo v obraz . . . grdobe: "Če ga izpustiš, nisi prijatelj cesarjev." S cesarjem mu preti! To pa ni malenkost. Pilat pozna cesarja . . . Ni, da bi zobal češnje z njim . . . Koliko plemenitejših glav kot je njegova, je že odleto! In Pilat se boji za svojo glavo. Dokler sije na njo sonce cesarjeve milosti, mu sedi varno v palači in Pilat je gospodar Judeje in — cekinov. Pošteno se prestraši Pilat — seveda na ponosnem Rimljanovem obrazu niti mišica ne vztrepeče in ne izda čustva sramotne bojazni. Nikoli se ne bo ta judovska drhal hvalila, da se je Pilat boji. Pilat misli, da je dober diplomat . . . Po kratkem permisleku se obrne k množici: Jezusa bom dal bičati in potem ga bom oprostil . . . S prezirljivim pogledom ošine voditelje, jim obrne hrbet in izgine v dvorani. Sam sebi častita, da se je tako poceni in častno izmuznil iz zanjke. Judje bodo z bičanjem zadovoljni in ne bodo silili vanj, naj Nazarenca ob-

sodi k smrti. Sicer pa, kaj njemu mar ta judovski prerok? "Jezus iz Nazareta naj bo bičan," zapove Pilat poveljujočemu častniku. In godrnja vase: Kaj se le toliko brigam za tega Galilejca in vznemirjam? Če sam sebe noče rešiti in se noče niti zagovarjati, naj sebi pripiše.

Jezus je obsojen od rimske oblasti v bičanje. In Jezus je nedolžen! Ali je rimska pravica taka, da nedolžne ljudi obsodi v tako strašno trpljenje kot je bičanje? Pilat, v past si se vjel! Glej, kako si judovska gospoda mane roke od veselja: Zmagali smo ga, trdoglavca Pilata! Jezus obsojen v bičanje! To je uvod v križanje! Sedaj imamo Pilata, strahopetneža, v kleščih iz katerih se ne bo izmuznil tako lahko. Pagan se nas boji! Le naj se predrzne izpustiti Jezusa po bičanju! To mu bomo pokazali! Če je Jezus nedolžen, bi ne smel biti bičan. Bičanje je dokaz, da ga je Rimljan spoznal krivim in kot tak mora v smrt na križu. Kako veselje v taboru nasprotnikov Jezusovih! Zmaga je naša! Triumf!

In ubogi Jezus je prepuščen barabam, surovim vojakom . . . Od njih pač ne more pričakovati milosti in prizanašanja . . . Ubijanje je njih poklic . . . njih vsakdanji kruh . . .

Jezusa odvedejo v dvorano, kjer navadno bičajo hudodelce. Da Jezus hitreje stopi, mu pomagajo z brcami in suvanjem. Porinejo ga k nizkemu stebri sredi dvorano. S silo mu potegnjo obleko s telesa . . . Kri zalije Gospodu obraz . . . In Marija ne more do Njega, da bi ga rešila te sramote . . . V belehemski votlini je bil vsaj v plenici zavrit . . . Kaj porečeš k temu ti, moja duša? O, nežno srce pač ne more mimo te stopnje trpljenja brez sočutja, brez

besede tolažbe, brez dokaza ljubezni do tako ponižanega Gospoda nebes in zemlje . . .

Eden vojakov vleče skrinjo iz kota. V nji je shranjeno mučilno orodje. Žvižga si, surovina, ko pregleduje biče, če so v redu. Drugi vojaki privežejo Jezusa k steburu. Vojaki vzamejo biče v roke . . . Eden ima bič iz jermenov . . . Drugi bič ima na koncih jermenov pritrjene železni kroglice . . . tretji železne kaveljčke . . .

In zdaj začno žvižgati biči svojo strašno, žalostno pesem . . . Za mene, za tebe . . . Vem, moja duša, da se ti Jezus smili, da ne moreš gledati tega prizora . . . a vendar moraš . . . Glej, kako Jezus trpi za grehe, ki se še imenovati ne bi smeli med katoličani. Ali moreš še nadalje mehkužno živeti, ko vidiš, kako Jezus trpi . . . Radi grehov, ki so priklicali ogenj na Sodomo, trpi Jezus . . . Ti grehi preplavljajo svet še posebno zdaj . . . Kje so duše — žrtve, ki bi zadoستovale Jezusu in hladile in lajšale Jezusu trpljenje? Kako boš odgovorila ti, duša moja?

Zdaj se izpolnujejo besede preroka: "In so kovali po mojem hrbtu . . ." Kako padajo biči . . . S kako silo! Kako strašno boli vsak udarec! Jezus ječi . . . Kri lije iz ran . . . Koščki mesa telesa Gospodovega padajo s kaveljčkov bičev k nogam Jezusa . . . Gotovo obdajajo angeli steber bičanja in sočustvujejo z Jezusom . . . Morda si zakrivajo obličje in jokajo . . . Pa judovskih hijen trpljenje Gospoda prav nič ne gane . . . Morda še eden ali drugi judovski gospod stisne cekin v roko vojaka, da bo bolj pritiskal . . . S kako radostjo gledajo to mučenje . . . To gotovo poveča trpljenje Jezusu . . . ta škodoželjnost . . .

Ali še ne bo konca? Saj skoro ne mo-

reš več vzdržati . . . Zdi se ti, da ti bo srce počilo . . . Pa biči žvižgajo naprej . . . Jezusov obraz je bled . . . Na telesu ni pedi cele kože . . . Rebra se vidijo . . . Lahko jih prešteješ . . . Okoli Jezusa mlaka dragocene krvi . . . za mene, tebe, za nas . . .

Zdaj — hvala Bogu — vojaki so nehali svoje strašno delo! Boje se, da jim Jezus umrje. Biče zmečejo v skrinjo in odvežejo Jezusa. Onemogel se zgrudi v mlako svoje lastne krvi . . . Splazi se do obleke . . . O, koliko napora in bolečin ga to stane! Eden vojakov ga surovo porine na kamen v bližini. Jezus sede . . . Kako žge bolečina . . . Kolikor krvi je še ostalo v žilah se divje pretaka in povzroča vročico . . . Žeja . . . Jezus težko diha . . . Če išče z očmi sočutnega obraza, ga ne najde . . . razen, če vidi tvojega . . . Med tem ko si vojaki brišejo krvave roke in se šalijo, in vsaj za par minut puste Jezusa v miru, imaš, moja duša, lepo priložnost, da poklekneš k nogam in mu poveš, kar ti sili iz ljubečega srca . . . Nimaš veliko časa . . . Kmalu se vrnejo vojaki . . . Kmalu bo Jezus predmet njih šal, zaničevanja. Satan že dela nove načrte za muke Jezusove . . .

Opomba: Bičanje je bila Rimljanom ena najsramotnejših kazni. Naj je bil Rimljan še tak hudodelec, največji zločinec, bičanja se mu ni bilo treba bati. Ta kazen je bila le za zločince podjarmljenih narodov. Sv. Pavel je bil enkrat obsojen v bičanje, a ker je dobro poznal rimsko pravo, se je pritožil, češ, da je Rimljan — in sodnik se je prestrašil in se opravičil. Jezus pa je prevzel tudi to trpljenje, da dokaže svojo ljubezen človeštva . . .

BOG PLACAJ, DOBROTNIKI

ZA DAR — Mrs. F. Kočjanich 50c, Mrs. A. Miklaučich 50c, M. Lautizar \$2.50, A. Virant \$5, Mrs. Zbasnik 50c, F. Lenger \$1, Mr. A. Pogačar 35c, J. Hočevar \$1, I. Progar \$1, F. Maleckar \$1, Mrs. Drasler \$1, R. Lamšek \$2.50.

ZA SEMENIŠČE IN DRUGO — A. Setničar \$2, T. Jordan \$2, F. Drasler \$1, K. Varšek \$2, M. Zalar \$2, V. Ruppe \$2, A. Zorman \$2, M. Heglar \$2, F. Hočevar \$5, Mrs. M. Habjan \$2, F. Flajnik \$2, Mrs. A. Perusek \$2, Mrs. M. Novlan \$2, E. Gabrenja \$5, M. Lautizar \$5, J. Pogačnik, M. Zaletel, M. Pogačar, K. Pogorele \$15, H. Galičnik \$3, F. Melavec \$2.50, T. Hren 50c, F. Horžen \$1, L. Mesnig \$1, Mrs. Čajnar 50c, M. Grahek 50c, C. Kastelic \$2, A. Strlekar \$2, M. Logar \$2.50, M. Svete \$5, M. Koshmerl \$1, J. Erjavec \$4, C. Kovačič \$2, Mrs. Schweiger \$1, F. Koprivnik \$2.50, F. Tratnik 50c, S. Kobilly \$2.50, Mrs. Lesar \$2, M. Plut \$4, M. Zupančič 50c, T. Russ \$2.50, F. Bachnik \$1.50, Mrs. Kenik \$2, A. Ellenich \$2, U. Skofljanec \$1, M. Štukel \$1, T. Rožman \$2, M. Modrijan \$2, J. Turner \$10, A. Golobič \$1, U. Pernel \$2, V. Krajic \$7, F. Kaučič \$1, Mrs. T. Rolich \$1, Rev. J. Judnich \$1.50, Mrs. Slavonich \$1,

M. Kožuh \$1, C. Waršek \$1, U. Taucher \$2, P. Rogel \$2, Mrs. J. Sterbenz \$2, M. Pavlesič \$3, M. Zabret \$4, M. Gregorich \$10, M. Bulich \$1, J. Bojanc \$1, C. Bojc \$3, A. Dvoršek \$2, J. Laurich \$2.

ZA LUČKE — A. Jesenovec 83c, V. Kamnikar 50c, J. Pucel \$1, K. Varšek 50c, M. Spehar \$1, A. Sterk \$1, A. Kutnar 50c, M. Rom 25c, Mrs. J. Schmidt \$2, Mrs. C. Gersich 50c, J. Marolt 50c, J. Cankar 50c, J. Hočevar \$1, Mrs. F. Kastigar \$1, M. Kočevar \$1, Mrs. F. Tomsha 25c, Mrs. M. Gombach \$2, Mrs. F. Stopar \$1, Mrs. F. Krebel 50c, Mrs. A. Arko 50c, J. Hočevar \$3, M. Lautizar \$2, M. Prhne 50c, J. Repar 50c, A. Intihar 50c, Mrs. Martinovich 50c, J. Kapovec 50c, M. Sadar 50c, M. Štukel 50c, F. Brisnick \$1, M. Erchul 50c, J. Erjavec \$1, J. Stimetz 50c, L. Korenchan \$1, M. Blaj \$1, J. Mramor \$2, J. Pike \$1.50, A. Starasinec \$1, F. Fink 50c, M. Tkalčič \$1, M. Jerič 50c, F. Majerle 50c, M. Papež 50c, Mrs. Schwiger \$1, Mrs. Krže 50c, Mrs. Ribič 50c, G. Drasler 50c, A. Lužar \$5, M. Globokar \$1, L. Pylick 50c, J. Kolence \$1, F. Hodnik \$1, M. Sajovic 50c, A. Miklavich \$1, M. Fink \$1, C. Radež \$1, E. M. Zbačnik \$1, A. Leskovec \$1, F. Hren \$1, J. Brenc \$1, F. Pelko 50c, A. Pelko 50c, Mrs. Perko \$1, J. Ožbolt 50c, J. Vesel \$2, K. Kolenc \$1, Mrs. L. Stragisher \$1, Mrs. J. Brate \$1, M. Pavlesič \$1,

J. Jelenčič 50c, K. Gregorich 50c, J. Mramor \$2, M. Gregorich \$1, A. Habjan \$1, M. Volkar 50c, F. Križnik \$1, J. Brodnik \$1, F. Suhadolnik \$1, M. Mencinger \$1, Mrs. Lupšina \$1, A. Zupančič \$1, U. Muren \$1, S. Podgornik 30c, M. Vihtelich \$1, A. Praznik \$1, V. Kollar \$1, U. Ahlin \$1, A. Perse \$1, J. Mladic \$1.

ZA APOSTOLAT — F. Drasler \$10, K. Varšek \$10, J. Marolt \$10, J. Lesnik \$10, M. Štukel \$10, M. Prasnikar \$10, F. Tratnik \$10, F. Bachnik \$1, H. Filiatrault \$10, J. Turner \$20, K. Toporiš \$10, F. Rosa \$20, M. Komp \$10, J. Rejc \$10, J. Mihelich \$10, F. Kocjančič \$10, M. Kofal \$20.

ZA BARAGOVO ZVEZO — M. Kočevar \$1, M. Tkalčič \$1, M. Papež \$1, F. Ivančič \$2, I. Progar \$3, J. Russ \$1, J. Škufca \$1.

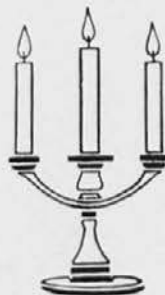
UMRLI SO SLEDEČI NAROČNIKI:

Barbara Juratovec, Euclid, O.
Kath. Shaver, Eveleth, Minn.
Mrs. J. Hočevar, Virginia, Minn.
Josephine Keržan, Ambridge,
Penna.

Jos. Virant, Chisholm, Minn.

NAJ POČIVAJO V MIRU!

Zahvaljujejo se Bogu, Mariji Pomagaj in Frideriku Baragu za pridobljene milosti: Mary Kočevar, Gertrude Urbas.

Na tej načrtni sliki vidite Baragov Dom, ki ga mislijo pozidati frančiškani v Lemontu že prihodnje leto.

Baragov Dom naj bi bil počaščen spominu našega velikega misijonarja, obenem bo romarski dom, ki so si ga naši rojaki že dolgo želeli.

Kakor je v načrtu videti, bo to precej velika stavba. Velika, ker si mnogo romarjev naših želi dom, v katerem bi lahko našli zatočišče, kadar prihitijo na romanje v Lemont.

Doslej nismo mogli vsem postreči, ta stavba bo pa zadostila zahtevam.

V veliko veselje je nam, da lahko oznanimo ta načrt in zidarsko početje, v veliko veselje bo vsem našim prijateljem, ki tako radi prihajajo k nam na počitnice.

Obenem bo to tudi dom duhovnih vaj v bodočnosti, o katerem je tudi bilo že veliko poročano.

Obračamo se na prijatelje in rojake, če nam morejo malenkost darovati v ta namen. Stroški bodo veliki, toda upamo, da jih bomo z božjo pomočjo in z naklonjenostjo naših dobrotnikov, premagali.

S hvaležnostjo.

Rev. Benedikt Hoge,
frančiškanski komisar.